

12/2025

report

BOJIŠTĚ SI POČASÍ NEVYBÍRÁ

JAROMÍR ZŮNA

MINISTR OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY

Vedení Ministerstva obrany se v pondělí 15. prosince 2025 ujal Jaromír Zůna, který je současně i vicepremiérem nové vlády. Do funkce ho uvedl premiér Andrej Babiš.

Na pozici nejvyššího představitele resortu vystřídal Janu Černochovou. Dosavadní ministryně svého nástupce přivítala před hlavní budovou v areálu Ministerstva obrany. Poté v ministerské pracovně došlo k předání agendy.

Babišův kabinet jmenoval ve stejný den ráno prezident Petr Pavel. Jaromír Zůna při schůzce s prezidentem Pavlem uvedl, že Česko by mělo vydávat peníze na obranu účelně a tak, aby mohly pokračovat modernizační projekty. Nevyloučil, že se pod jeho vedením změní priority modernizace, vláda by se podle něj měla soustředit, v souladu s programovým prohlášením, na protivzdušnou obranu.

Text: redakce AR, foto: Jan Schejbal a Tomáš Fongus

MGR. ING. JAROMÍR ZŮNA, MSc., PH.D.

Datum narození: 26. listopadu 1960

Vzdělání:

- 2014–2017
Mezinárodní vztahy a evropská studia, Metropolitní univerzita Praha (Mgr.)
- 2010
doktorské studium, Univerzita obrany v Brně (Ph.D.)
- 2010
Joint Forces Staff College, Norfolk, USA
- 2005–2006
National War College, National Defense University, Washington, D.C., USA (MSc.)
- 1998–1999
Command and General Staff College, Fort Leavenworth, Kansas, USA
- 1995
U. S. Army Infantry School, Fort Benning, Georgia, USA
- 1980–1984
Vysoká vojenská škola pozemního vojska ve Vyškově, velitelstvo-inženýrský obor (Ing.)
- 1976–1980
Vojenské gymnázium, Opava

Profesní a veřejná činnost:

- 2022–2024
přidělenec obrany ČR v Čínské lidové republice, Mongolsku a Korejské lidové demokratické republice
- 2019–2022
1. zástupce náčelníka Generálního štábu Armády České republiky
- 2013–2018
ředitel sekce podpory Ministerstva obrany ČR
- 2013–2015
ředitel Agentury logistiky AČR
- 2010–2013
náčelník štábu a zástupce velitele NATO Joint Force Training Centre, Bydhošť, Polsko
- 2007–2010
velitel Velitelství výcviku – Vojenské akademie Vyškov
- 2005–2006
zástupce náčelníka štábu na Velitelství sil podpory, Stará Boleslav
- 2003–2005
náčelník štábu Velitelství výcviku a doktrín ve Vyškově
- 2001–2002
styčný důstojník U. S. Army Training and Doctrine Command, Ft. Monroe, USA
- 1997–2003
funkce na Generálním štábu AČR v oblasti mobilizačního a obranného plánování, integrace do NATO a zahraničních aktivit
- 1984–1995
velitelské funkce na Vysoké vojenské škole pozemního vojska ve Vyškově

OBSAH

Ochrana lidských práv je důležitá i v armádě	4
Velitelské shromáždění	10
Drony, výbušniny, únos	14
Připravení k nasazení	16
Bojiště si počasí nevybírá	20
Hora křížů	22
Mostní provizorium i zásah proti „sabotérům“	24
Osm kilometrů prověřilo sílu i vytrvalost	26
Zlato putuje do Prostějova	28
Mé srdce nyní tluče modře	30
Rychlejší rekonvalescence i méně pooperačních komplikací	36
Milovická tragédie před Vánoci roku 1974	40

PŘÍLOHA **dukla**sport

Parašutisté Dukly získali pět medailí!	44
Nymburský má titul ve velkorážní pušce	46
Češi mají olympijskou kolekci!	47
Běžkyně Janatová směřuje své úsilí k olympiádě	48
Pětibojařem roku je poprvé Matěj Lukeš	49
Kajakář Krejčí prožil sezonu snů	49

 ROZHOVOR

OCHRANA LIDSKÝCH PRÁV JE DŮLEŽITÁ I V ARMÁDĚ

Kateřina Bursíková Jacques se stala ombudsmankou Ministerstva obrany. Na místo nastoupila k začátku července. Ve své funkci hlavní ochránkyně lidských práv v resortu obrany se chce především věnovat osvětě, vzdělávání a posilování spolupráce s partnery napříč institucemi, stejně jako mezinárodní spolupráci. Zajímalo nás, co pro ni tato funkce znamená, jaké vidí priority a jaké první úkoly ji čekaly. Zaujalo nás i to, že je příslušnicí aktivní zálohy 72. mechanizovaného praporu. Zeptali jsme se i na to, jaké plány má do budoucna a zda v této oblasti plánuje nějaké změny.

„Přijala jsem to jako velkou výzvu – s radostí, ale především s pokorou. Lidským právům a jejich ochraně se věnuji v různých podobách už více než 30 let,“ říká Kateřina Bursíková Jacques.

Pro mnoho vojáků může být vaše funkce trochu neznámá. Můžete vysvětlit, proč vůbec existuje hlavní ochránce lidských práv na Ministerstvu obrany?

Máte pravdu, že vojáci, a tím méně veřejnost, vůbec nevědí, že funkce ombudsmana v resortu obrany existuje už třicet let. A být vidět a slyšet a udělat maximum pro to, aby se o ombudsmanovi vědělo a aby sloužil k tomu, k čemu je určen, je jeden z úkolů, které jsem si stanovila. Jednou z možností, jak toho dosáhnout, je využít nástrojů vnitřní komunikace, a právě na stránkách časopisu A report nebo na stránkách intranetu komunikovat pravidelněji.

Mám-li vysvětlit, proč hlavní ochránce v resortu obrany existuje, je dobré podívat se trochu do minulosti a také do zahraničí, abychom pochopili kontext.

Letos uplynulo 77 let od přijetí Všeobecné deklarace lidských práv na Valném shromáždění OSN. Ochrana lidských práv představuje jeden ze základních pilířů našeho demokratického zřízení. Vzhledem k tomu, že Armáda České republiky v něm plní nezastupitelnou úlohu, je nutné, aby se v armádě i celém resortu kladl velký důraz na ochranu lidských práv a jejich dodržování.

Jde především o pozitivní nástroje ochrany lidských práv a jejich implementaci do každodenní praxe, kde velkou roli hraje především preventivní opatření, role vzdělávání k demokratickým hodnotám a lidským právům a komunikace napříč resortem.

Je důležité si uvědomit povahu ozbrojených sil a jejich vztah k základním právům a svobodám jako hodnotovému základu České republiky. Ochranu těchto hodnot mají ozbrojené síly ze zákona přímo ve své náplni. Ze skutečnosti, že jsou složkou demokratického právního státu, vyplývá, že i u vojáků – jako u všech ostatních – lze základní práva a svobody omezovat jen zákonem, v souladu se základními principy, a pouze v nejnížší možné míře. Systém ochrany lidských práv v Ministerstvu obrany má sloužit především k tomu, aby každý skutečně dostával to, co mu náleží – a nemusel o to nijak zvlášť usilovat nebo se dokonce dostávat do konfliktu.

Se změnou režimu v roce 1989 přišla první fáze proměn v oblasti ochrany lidských práv v armádě. Byly i další problémy, které se musely řešit?

Jistě. Opravdu velký problém představovala šikana, která se sice oficiálně a formálně trestala, ve skutečnosti ale – a jistě to potvrdí dnešní generace 55+, která vojnu zažila – byla jakýmsi stínovým systémem zvykového práva a nedělitelnou součástí strastiplného života vojáků. Nešlo přitom pouze o šikanu základáků jejich nadřízenými, ale zejména o šikanu mezi vojáky samotnými. Zcela běžný byl režim „mazáctví“, tedy první rok jsem na útvaru šikanován a druhý rok šikanuji nově příchozí. V podstatě se dá říct, že s tím všichni počítali a považovali to za běžnou součást vojenského prostředí. A k tomu musím podotknout, že

nešlo o šikanu nebo bossing, s nimiž se výjimečně můžeme setkat i dnes, ale o kruté týrání a ponižování nejen psychické, ale zejména fyzické. A to vše v míře, která je dnes nepředstavitelná. Byla to zvrácená praxe a nový režim to musel řešit a ukázat vojákům i veřejnosti, že nová doba přišla i do armády.

Jaké byly tedy konkrétní první změny, které se armády dotkly?

Již v lednu 1990 byl na Ministerstvo obrany povolán do funkce náměstka pro sociální záležitosti Antonín Rašek, po roce 1968 z armády propuštěný a posléze perzekvovaný generálmajor v záloze, kamarád disidenta a nového ministra Luboše Dobrovského. Na přerodu armády na ozbrojenou složku demokratického státu připravenou na vstup do

NATO měla podíl především čtveřice silných osobností, kterými byl prezident Václav Havel, již zmíněný Luboš Dobrovský a Antonín Rašek a také Karel Pezl, pozdější náčelník Generálního štábu a bývalý spoluvězeň Václava Havla.

A v této době se zrodila pro armádu důležitá novinka, provoz telefonické linky důvěry pro vojáky, a především vznikla tzv. civilní služba, po které velká část společnosti volala a která mladým mužům dala možnost volby. Po vstupu do NATO pak přišla zásadní změna, když byla v roce 2005 zrušena povinná vojenská služba a nahradila ji malá, profesionální armáda.

K vaší otázce připomenu ještě rok 1995, kdy bylo rozhodnuto o vzniku pozice hlavního inspektora ochrany lidských práv v resortu obrany, která byla inspirována švédským

modelem ombudsmanů. Tehdy to slovo tady nikdo neznal a tato pozice, což se málo ví a ráda to připomínám, byla vůbec první ombudsmanskou institucí v České republice, na což můžeme být v armádě hrdí. A já osobně to vnímám jako závazek a poslání.

Proces humanizace armády se ale netýká jen naší armády, důraz na ochranu lidských práv v ozbrojených složkách je celosvětový trend a Česká republika je jeho součástí, což je dobře.

Vraťme se ale do současnosti. Jak konkrétně vypadá vaše práce v praxi? S čím se na vás lidé nejčastěji obracejí a mohou obracet?

Ombudsman v našem resortu prošel za třicet let pochopitelně vývojem a proměnami. Jeho pozice bývala silnější a slabší a jeho postavení v rámci struktury se také transformovalo. Do letošního léta vykonával funkci ombudsmana ředitel odboru inspekce a auditu. Od 1. července se osamostatnila, nicméně prozatím zůstala součástí inspekce. Obracet se na mne mohou příslušníci armády, občanskí zaměstnanci i jejich rodinní příslušníci.

V mojí gesci je vzdělávací a osvětová činnost, což zní celkem formálně, ale je to něco, v čem vidím velký smysl, pokud se to dělá dobře. A o to bych se chtěla pokusit. Nabídnout zaměstnancům resortu a vojákům srozumitelnou formou různá lidskoprávní témata, která jsou pro armádu relevantní, ale ne tak, že se pouze řekne – je to tak a tak.

Velkou část mé práce představuje to, co bych nazvala stížnostní agenda a osobní individuální spojení s těmi, kteří ombudsmana z nějakého důvodu potřebují. A zde je prostor pro jiné, neformální postupy, které musí

dodržovat inspekce, ale ombudsman by měl být měkkým nástrojem při řešení sporů. Měl by s maximální snahou hledat smír a porozumění, ale také nápravu a zlepšení stavu, který bude trvalý.

Vaše role hlavního ochránce lidských práv má určitě i přesah do dalších vládních institucí. Jedná se o výměnu zkušeností, sjednocení různých agend a jednotné postupy a metodiku. Nezbytná je asi i spolupráce s českými, ale i se zahraničními partnery...

Lidskoprávní agenda je hodně průřezová. Proto je dobře, že jsem za obranu členkou rady vlády pro lidská práva, kde se setkávám s kolegy z ministerstev a občanského sektoru. Resort obrany se nově stal signatářem Charty boje proti domácímu násilí, a i tato agenda mi v rámci meziresortní spolupráce byla svěřena, stejně jako jiné preventivní aktivity např. v oblasti rizikového chování.

Stěžejní je pro mě vynikající spolupráce s veřejným ochráncem práv, jehož úřad je nejen nesrovnatelně větší a na vysoké odborné úrovni, ale i respektovaný a etablovaný. Naše kompetence se prolínají a mohu se o ně lidově řečeno opřít.

Velmi oceňuji také vstřícnost a kooperaci s inspektorátem na Generálním štábu, kde mi pan generálmajor Miloslav Lafek a jeho tým poskytují potřebnou součinnost a jsou připraveni se o problémech, které armáda v lidskoprávní oblasti řeší, konstruktivně bavit.

Naštěstí mám díky své už desítky let trvající práci v oblasti lidských práv dostatek kvalitních kontaktů v zahraničních lidskoprávních institucích a státní správě a spolupracuji s vládním zmocněncem pro lidská práva nebo

se zmocněncem na Ministerstvu spravedlnosti pro soud pro lidská práva ve Štrasburku, ale vlastně se všemi, jichž se moje působnost dotýká, především na Ministerstvu zahraničních věcí.

S tím souvisí můj další úkol, zajišťovat dodržování mezinárodních lidskoprávních závazků v resortu včetně účasti na odborných setkáních v ozbrojených silách na mezinárodní úrovni. Jsem již v intenzivním kontaktu s armádními ombudsmany z celého světa, což je skvělá příležitost pro inspiraci, vzájemnou koordinaci a podporu.

Kdo konkrétně se na vás může obracet?

Obrátit se na mě mohou zejména vojáci z povolání, příslušníci aktivní zálohy, ale i zaměstnanci resortu, jejich rodiny a samozřejmě i váleční veteráni. Ti všichni by měli mít jistotu, že pokud mají problémy, mají se kam obrátit. Nemám ale působnost ve státní službě, ta je v sekci státního tajemníka.

Jakým způsobem chcete oslovit vojáky, aby věděli, že se na vás mohou obrátit?

Vojáci i ostatní zaměstnanci resortu se na mne mohou obracet mimo úřední postup a moje šetření má být jiné než inspekční činnost v tom smyslu, že není tak svázáno úředními předpisy a pravidly a můžu se na věci dívat pohledem, který bych nazvala obecně lidský. Ombudsman by měl být tím, kdo primárně pomáhá, stojí na straně slabých a podílí se na kvalitě života lidí v resortu. A takto bych chtěla, aby mě postupně, až toho odpracuji více a získám si důvěru, lidé vnímali. Důvěra je totiž v celé armádě naprosto základním

pojmem, protože voják je cvičen k tomu, aby důvěřoval svému velení a kolegům, a její ztráta může mít negativní dopad na fungování celého takto postaveného systému.

Co byste chtěla, aby každý voják nebo vojákyně věděli o ochraně lidských práv v armádě?

Voják má vědět, že je občan, který má v souvislosti s výkonem služby některá omezení včetně politických práv, ale stále má nezadatelná lidská práva, o která ho nemůže připravit ani armáda. Ale také bych chtěla hovořit o tom, co je a není šikana, bossing či diskriminace, protože vidím, že jsou tyto jevy vykládány ne vždy správně a že jim lidé mnohdy nerozumí. V neposlední řadě se ze své práce chci zodpovídat a pravidelně informovat o tom, čemu a proč jsem se věnovala a s jakým výsledkem.

Vy sama máte dlouhodobě vztah k tématům lidských práv. Proč jste se rozhodla přijmout tuto funkci právě v resortu obrany?

Máte pravdu, lidským právům se věnuji soustavně již od studia na střední škole, protože mám asi vrozeně silně vyvinutý smysl pro spravedlnost, který mě nenechává v klidu. A tak byla moje cesta k tomu, co dělám, tak nějak povahově předurčená. Zjistila jsem, že jsem šťastná, když mohu někomu pomoci, když jsem druhým prospěšná.

Stále jsem ale byla pacifistka a věřila, že v Evropě jsme jednou provždy z válek pryč, protože jsme se poučili z dřívějších hrůz, studená válka skončila a všichni chceme mír. Pak ale přišel Krym a následně válka na Ukrajině, a to můj pacifismus zlomilo. Pochopila jsem, že zde nebezpečí představované Ruskem reálně existuje a že pokud budeme konfrontováni s vojenskou převahou, můj pacifismus nic nevyřeší.

Přihlásila jsem se tedy na základní vojenský výcvik do Vyškova a po šesti týdnech nastoupila jako AZ k 72. mechanizovanému praporu v Přáslavicích, kde jsem velmi spokojená, protože tam coby záložáci máme díky majoru Heinzovi, kapitánu Janu Heřmánkovi a velení útvaru opravdu dobré podmínky k výcviku a našla jsem tam velmi dobrou partu, což je pro mě taky důležité.

Co vám služba v AZ dává a jak se díváte na armádu z „vnitřního“ pohledu?

Dává mi to víc, než jsem čekala, a jsem za to vděčná. Postavila jsem se k zhoršené bezpečnostní situaci z občanského hlediska tak, jak jsem nejlépe uměla, když jsem chtěla sloužit vlasti a přispět svým vlastním malým dílkem k její odolnosti. Jako bonus jsem získala svou vlastní osobní odolnost fyzickou i psychickou, naučila se dobře soustředit na to, co právě dělám, fungovat pod tlakem, plnit určené úkoly přesně a v čase a vycházet s lidmi z různých prostředí, v určitém nepohodlí a s omezeními, která v běžném životě nemám. V neposlední řadě jsem se přiučila něco ze zdravotvědy, topografie a vojenské teorie, ale také jsem se

přestala bát zbraní a učím se střílet. Všechno dohromady můj život velmi obohatilo a vnímá to i moje okolí.

Z hlediska práce ombudsmanky považuji svoji službu v AZ za mimořádně přínosnou, protože vidím fungování armády zevnitř a mám alespoň základní představu o tom, co ženy a muži ve službě zažívají. Díky tomu nehodnotím problémy, s nimiž se setkávám, od stolu z tepla kanceláře, a věřím, že to moje uvažování i závěry ovlivňuje pozitivně, když jsem na vlastní kůži čas od času v jejich každodenních podmínkách.

Mohu pak lépe vnášet představy o ochraně lidských práv z běžného života do armádního prostředí, avšak s jeho specifiky, protože je jasné, že kázeň a dodržování předpisů jsou v armádě naprostá nezbytnost a základ jejího perfektního fungování, stejně jako striktně hierarchický způsob řízení a omezení, která civilisté nemají.

Jsou nějaké změny nebo priority, kterým byste se chtěla věnovat v nejbližších letech a usilovat o jejich prosazení?

Pokud společnost po vojácích žádá, aby nasazovali své životy, aby nám zajistili bezpečí, musí jim k tomu vytvořit podmínky a má vůči nim a jejich rodinám odpovědnost, kterou mám i já. Mým cílem je nastavit v naší armádě standardy obvyklé ve státech NATO a v rozvinutých zemích obecně. Naši vojáci si zaslouží stejně kvalitní podmínky pro výkon služby jako jejich kolegové v Německu, Nizozemsku, Finsku, Norsku nebo třeba i ve Švýcarsku. To

by mělo posílit roli ČR v mezinárodním kontextu coby země s civilizovanou armádou, která garantuje lidskoprávní ochranu, má vyspělou kulturu mezilidských vztahů i dobrý vzdělávací systém a kvalitní kariérní řád.

Nemám v úmyslu vnucovat něco na sílu, protože vynucené věci stejně nefungují. Mnohem účinnější, a také trvalejší jsou ty, na kterých je shoda a lidé si uvědomují, k čemu a proč jsou dobré. Chtěla bych důkladněji zmapovat situaci a udělat si obrázek o tom, jaké problémy vojáci nejčastěji řeší, a klást důraz na prevenci, vzdělávání a osvětu.

Účastnila jste se i velitelského shromáždění letos v listopadu. Co pro vás tato zkušenost znamenala?

Jsem velmi vděčná, že jsem se tohoto jednání mohla zúčastnit na pozvání náčelníka Generálního štábu AČR armádního generála Karla Řehky. Měla jsem tak možnost hovořit s generály, veliteli i vrchním praporčíkem. Bylo pro mě velmi pozitivní, že moji agendu vnímají jako důležitou a pro armádu přínosnou. Mým úkolem není stavět proti sobě velení a zbytek vojska, ale pomáhat zlepšovat pracovní podmínky pro všechny.

Vojenský ombudsman tu není proto, aby oslaboval velitelskou úroveň, disciplínu, snižoval nároky nebo komplikoval bojovou připravenost, ale aby přispíval k lepšímu fungování armády, protože lidé jsou jejím nejdůležitějším prvkem a je důležité s nimi správně pracovat.

*Text: Jana Deckerová, foto: kpt. Štěpánková
a archiv Kateřiny Bursíkové*

„NASTARTOVALI JSME PROCESY, STABILIZOVALI FINANCOVÁNÍ A INVESTUJEME DO INFRASTRUKTURY,“ ZHODNOTILA MINISTRYNĚ OBRANY ČR JANA ČERNOCHOVÁ PRÁCI ARMÁDY NA VELITELSKÉM SHROMÁŽDĚNÍ

Stav současné české armády, trvající ruská válka proti Ukrajině, zhoršující se bezpečnost naší země, příprava na možné krize, ale také hodnocení letošních investic, rychlejší modernizace ozbrojených sil a zvýšení připravenosti na konflikty vysoké intenzity. Nejen to byla témata, která rezonovala na Velitelském shromáždění náčelníka Generálního štábu AČR v úterý 25. listopadu. S projevy vystoupili tři nejvyšší představitelé státu i armády – ministryně obrany v demisi Jana Černochová, náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Karel Řehka a prezident ČR Petr Pavel.

Všichni mimo jiné zdůraznili také potřebu odhodlání, kontinuity a aktivního přístupu – jak ve velení a řízení armády, tak u občanů, kteří podle nich hrají nezastupitelnou roli v celkové obranyschopnosti státu. Armáda prochází obdobím zásadních změn a budoucí bezpečnost země bude záviset nejen na technologiích a investicích, ale i na schopnosti české společnosti přijmout, že obrana státu je dlouhodobý úkol, který se týká každého.

„Jsou to necelé čtyři roky, kdy jsem na velitelském shromáždění hovořila jako ministryně obrany poprvé. Na Ukrajině tehdy ještě nebyla válka, byť Vladimir Putin shromažďoval vojska, kterými ji chtěl rychle dobýt, a už některé regiony z bývalé Ukrajiny byly Ruskem zabrané. Stále tak byla v únoru 2022 naděje, že k útokům nedojde. Bohužel, nestalo se tak,“ řekla ministryně obrany Jana Černochová hned v úvodu. V souvislosti s tím také připomněla právě vznikající tzv. mírový plán, který aktuálně vyjednávají Američané a Rusové. Podle ní je nutné se vždy připravit na horší variantu a mít svou obranu a bezpečnost v pořádku.

Působení v čele resortu zhodnotila pozitivně: „Po desítkách let strádání jsme nastrovali procesy, ať už krizové, personální, akviziční a legislativní, stabilizovali jsme financování i obranné plánování, modernizovali jsme systém péče o válečné veterány a začali

významně investovat do infrastruktury. Náš obranný průmysl vstává z popela a společnost si uvědomuje význam armády,“ pokračovala v projevu. V něm mimo jiné zdůraznila význam kontinuity a stability. Na dosud vynaložené úsilí je proto potřeba navázat a vytrvat v něm.

Zapojení veřejnosti do branných aktivit

Podle ní je armáda součástí společnosti a obrana záležitostí každého občana. Resort

proto začal pracovat na zapojení veřejnosti do branných aktivit. „Od rozvoje spolupráce s významnými organizacemi, jako jsou orientační běžci, Sokol, Orel či Ligová fotbalová asociace, přes dobrovolné předurčení a výcvik na letních kurzech pro středoškoly, až po rozvoj aktivní zálohy,“ vyjmenovala. Podpora veřejnosti se projevuje i v náboru do armády a jejích záloh. Díky virtualizaci a digitalizaci rekručního procesu se vstup do armády zjednodušil a služba se stala atraktivní a konkurenceschopnou na trhu práce. S tím

souvisí i zvyšování příjmů vojáků. Od ledna resort obrany počítá s tím, že každý voják po základním výcviku bude mít celkový příjem přibližně 51 tisíc korun.

Plníme to, co jsme slíbili

Ministryně obrany také připomněla, že výdaje na obranu aktuálně dosahují výše dvou procent HDP. „Plníme to, co jsme slíbili před více než 25 lety. Klíčové je, že díky stabilitě výdajů je možné stabilně plánovat, předvídat, pořizovat materiál a služby, a tedy chovat se efektivně,“ konstatovala. Za jejího vedení se rozjela také největší modernizace v dějinách České republiky. Pomohlo urychlení akvizičních procesů a zpřehlednění legislativního rámce pro nákupy. Od prosince 2021 do 20. listopadu 2025 bylo uzavřeno téměř 49 tisíc smluv za více než 590 miliard korun. „Ve zhruba 97 procentech se jednalo o zakázky uzavřené s českým obranným průmyslem, což znamená, že přes 46 800 smluv podepsali čeští dodavatelé,“ upozornila. Na vyzbrojování šlo téměř 476 miliard korun.

Moderní technologie doplňují, ale nenahrazují lidskou sílu. Budoucnost vidí ve spolupráci člověka se strojem, v zapojování robotů a umělé inteligence. Česká republika je podle ministryně obrany hrdou, suverénní a ve srovnání s většinou světa i bohatou zemí a Severoatlantická aliance jí poskytuje bezpečnostní záruku, kterou je potřeba

pěstovat. V navazování spojení a partnerství ale musíme být aktivní. V závěru poděkovala vojákům i civilním zaměstnancům za jejich službu a nasazení.

Řehka: „Armáda musí zrychlit, zjednodušit a přestat čekat“

Armádní generál Karel Řehka vystoupil před vojáky sedícími v sále v roli náčelníka Generálního štábu AČR pravděpodobně úplně naposledy. „Mé hlavní sdělení je prosté. V armádě, stejně jako v celé naší společnosti, stále není dostatečný pocit urgency. Udělali jsme obrovský kus práce. Svět ale běží rychleji a bezpečnost naší země se nevyvíjí podle vynaložené snahy,“ zdůraznil na začátku svého projevu. Poukázal na několik hrozeb. Jednou je Rusko, další mezinárodní terorismus a nemalé riziko představuje také migrace.

Připomněl poslední sabotáže v Polsku, drogové incidenty v Evropě i nedávné přiblížení ruských letounů k britským strojům a pobřežní stráž. Varoval, že Rusko stále testuje, kam až může zajít či co je mu ještě dovoleno, a že hrozba z jeho strany narůstá. Proto musí být podle něj všichni vojáci připraveni na boj a musí znát svůj operační úkol, protože příprava na válku je kontinuální a nikdy nekončící proces. „Každá chvíle, kterou strávíme jinou činností než takovou, která zlepší naši bojovou připravenost, je mrháním zdroji a ztrátou času,“ prohlásil s tím, že vojáci musí více času strávit na cvičištích a střelnicích,

méně na poradách, dokladech, prezentacích, školeních a v zajetí byrokracie.

Připravit armádu na obranu

Všechny hlavní úkoly a opatření armády na příští rok podle něj směřují k jedinému cíli – navýšit připravenost na boj vysoké intenzity v rámci alianční kolektivní obrany a připravit českou armádu na obranu státu. Upozornil, že k 1. lednu 2027 musí být jednotky podřízeny Velitelství pro operace, aby vznikla jasná struktura velení a řízení se strategickým, operačním a taktickým stupněm.

„Potřebujeme, aby strategický stupeň skutečně vytvářel strategie, potřebujeme operační stupeň, který tuto funkční strategii převede do konkrétních pohybů vojska, a potřebujeme taktický stupeň, který pak ty úkoly plní. V konečném důsledku potřebujeme funkční jednotky. V dlouhodobém horizontu se budeme bavit o funkční divizi,“ upřesnil. Ačkoliv tento proces není jednoduchý a vyžaduje nasazení, nelze ho již dále odkládat.

Technologie mění bojiště

Technologie podle něj mění bojiště rychleji, než armáda dokáže schválit powerpointovou prezentaci, a proto je nutné umožnit experimenty a rychle testovat nové prostředky. Někteří velitelé sami simulují ukrajinské a moderní bojiště, a vytvářejí tak v rámci svých možností moderní výcvik. Pozitivně zhodnotil modernizaci armády. Přestože ale dosáhla

obrovského posunu, systém je pomalý v porovnání s rychlým vývojem bezpečnostního prostředí. Největší problém vidí v dlouhém stavebním řízení a komplikovaném akvizičním procesu, který brzdí pořízení moderní techniky. Po vzoru jiných států, například Nizozemska, Dánska, Švédska či Polska, vyzval k transparentní spolupráci s průmyslem bez zbytečných prostředníků.

Chybí sedm tisíc vojáků

Personální situace armády je podle generála Řehky stále výzvou. I přes rekordní nábor chybí téměř sedm tisíc vojáků a záloha ozbrojených sil také není dostatečná. „Máme úzké hrdlo v lékařských prohlídkách, v Ústřední vojenské nemocnici i v jiných nemocnicích. To musíme změnit a napravit. Musíme mít systém schopný vytvářet skutečné a využitelné zálohy,” upozornil. Bez toho je armáda v míru silná, ale ve válce křehká.

Dokončena je také nová koncepce mobilizace a míří do meziresortního řízení. Ocenil, že důvěra veřejnosti v armádu je stále vysoká a poděkoval za to všem velitelům, kteří seděli v sále. „Úkol pro rok 2026 je jednoduchý – zrychlit, zjednodušit, přestat čekat a jednat. Do konce ledna budu chtít od každého gestora, který je v mé podřízenosti, konkrétní plán, jak zjednodušit a zrychlit procesy v jeho oblasti,” řekl na závěr projevu.

Prezident Pavel: „Musíme začít pracovat intenzivně, aby armáda plnila své úkoly“

Prezident Petr Pavel na velitelském shromáždění ocenil práci armády a připomněl, že

bezpečnostní situace se od jeho projevu před rokem výrazně zhoršila. „Bohužel lepší není, je spíše horší,” uvedl prezident s odkazem na konflikt na Ukrajině, který brzy dovrší čtvrtý rok. Odhadl, že případné kompromisy nebudou ve prospěch napadené země a mohou mít zásadní dopady na celou Evropu.

„Pokud nebudeme s Ruskem hovořit o bezpečnosti od Severního ledového oceánu až po Černé moře, pokud nebudeme hovořit o obnovení smluv, které chránily bezpečnost evropských občanů, pak ty skutečné příčiny odstraněny nebudou,” varoval Pavel. Souhlasil s generálem Řehkou, který řekl, zde chybí pocít urgencye, od kterého se vše odvíjí. Podle něj nejde jen o vůli občanů podporovat výdaje na obranu, ale také o vůli politiků konat.

Armáda musí být flexibilní i rychlá

Otevřeně kritizoval programové prohlášení nastupující vlády, kde chybí řada důležitých zmínek, zejména o hrozbě Ruska, spojenecká odpovědnost a naplňování spojeneckých závazků. Ocenil ale, že se v něm neobjevila otázka referenda o vystoupení z EU nebo NATO. „To je prostředí, které bude do značné míry definovat podmínky, ve kterých v nadcházející době budete pracovat,” upozornil Pavel a zdůraznil, že jestli má armáda reagovat na potřeby doby, musí být nejen moderní, adaptabilní, ale také dobře vybavená, vycvičená, flexibilní a rychlá.

Prezident podpořil výzvy náčelníka Generálního štábu Karla Řehky a apeloval na konkrétní návrhy od armádních velitelů. Podle něj musí právě od vojáků přijít definování toho, co je potřeba změnit. Proto je nutné mít konkrétní a jasnou představu o limitech, které brání mít armádu odpovídající potřebám dnešní doby. „Ze své pozice udělám všechno pro to, aby změny, které jsou potřebné, byly dostatečně dobře zdůvodněné na těch úrovních, na kterých se o nich bude rozhodovat, a aby se jim příslušní lidé s velkou odpovědností věnovali.” Upozornil, že současná schémata práce armády již neodpovídají a je nutné přijímat okamžitá opatření.

Nemůžeme spoléhat jen na NATO a EU

Zkušenosti z Ukrajiny podle něj ukazují, že Česká republika není schopna reagovat na tempo, kterým se mění situace nejen v regionu, ale i ve světě. „To se nutně musí změnit, pokud chceme být relevantními hráči ve své vlastní bezpečnosti,” prohlásil. Prezident Pavel upozornil, že Evropa nemůže spoléhat stoprocentně na Spojené státy ani na NATO či EU, a proto je klíčové, aby armáda byla schopná plnit úkoly, které před ní stojí.

„Chtěl bych vám poděkovat za práci, kterou odvádíte, protože jsem si vědom, jak těžké to je,” uzavřel projev s tím, že vojákům přeje hodně sil do všech úkolů, o nichž se na shromáždění mluvilo.

DRONY, VÝBUŠNINY, ÚNOS

Ve Vyškově se uskutečnil tradiční kurz přežití pro novináře a humanitární pracovníky. V polovině letošního října proběhl intenzivní kurz speciální přípravy pro krizové situace, který každoročně organizuje odbor komunikace Ministerstva obrany ve spolupráci s Velitelstvím výcviku – Vojenskou akademií. Letos se do něj zapojilo 15 novinářů a humanitárních pracovníků např. z České televize, TV Nova, Českého rozhlasu, ADRA a dalších. Certifikát o absolvování kurzu převzalo čtrnáct z nich.

I letos kurz reagoval na dění ve světě. „Program každoročně upravujeme tak, aby vycházel z nejaktuálnějších bezpečnostních trendů a scénářů. Letos jsme kladli důraz především na schopnost zvládat útoky pomocí dronů a reagovat na improvizovaná výbušná zařízení, která jsou čím dál častěji využívána v konfliktních oblastech,“ popisuje velitel kurzu kapitán Vlastimil Vašina. „Kromě fyzické zátěže klademe důraz hlavně na psychickou odolnost a schopnost rozhodovat se pod tlakem,“ doplnil Vašina.

Teorie i reálné scénáře

Účastníci prošli náročným výcvikem, který zahrnoval nejen teoretickou přípravu, ale i velmi realistické modelové situace. Denní i noční poplachu, útoky, pohyb v minovém poli, ohňová dráha, práce s mapou, první pomoc v bojových podmínkách, spánková deprivace i náročné přesuny byly záměrně vedeny tak, aby kurz co nejvěrohodněji reflektoval reálné nasazení. Závěrečná část simulovala únos,

výslech a vyjednávání, kde si frekventanti ověřili schopnost zachovat klid a rychle se rozhodovat.

„Byla to extrémní zkouška fyzické i psychické odolnosti. Naučili jsme se nejen základy přežití a první pomoci, ale hlavně jak překonat strach a zachovat si chladnou hlavu i v nejhorších momentech,“ shrnuje Jan Heteš z TV Nova. Lucie Malánová z humanitární organizace ADRA dodává: „Kurz mi otevřel oči – ukázal, co všechno ještě neumím, ale mám šanci se naučit. Nejsilnějším zážitkem byla simulace únosu, kdy člověk ztrácí kontrolu i pojem o čase, ale musí zachovat rozvahu. Byla to náročná zkušenost, ale zároveň cenná škola sebepoznání a vzájemné podpory, protože i v nejhorších chvílích vám tým dokáže podat pomocnou ruku.“

Zkušenosti, které rozhodují o přežití

Týmová spolupráce hrála v kurzu zásadní roli. „Kurz nás naučil si pomáhat – ať už při rychlém balení výstroje během poplachu,

při přesunech i ve chvílích, kdy bylo nutné okamžitě reagovat na nálety a vyhledat bezpečný úkryt,“ říká Kristýna Bezděková z TV Nova, která zároveň oceňuje i praktické rady při jednání s místním obyvatelstvem.

„Kurz není o tom, abychom vás vystrašili, ale abychom vás připravili na to nejhorší, co může přijít. A abyste v těchto chvílích neztratili hlavu,“ dodává kapitán Vlastimil Vašina během závěrečného vyhodnocení s účastníky. Na konci týdne si téměř všichni odnášejí nejen certifikát, ale především cenné zkušenosti, které mohou zachránit život nejen jim, ale i jejich kolegům či civilistům v ohrožených oblastech. „Je to výstup z komfortní zóny, a právě v takovém prostředí si účastníci osvojí dovednosti, které mohou rozhodovat o přežití, a to nejen v krizových oblastech, ale i během každodenní terénní práce novinářů a humanitárních pracovníků,“ uzavírá kapitán Vašina.

PŘIPRAVENI K NASAZENÍ

Certifikační cvičení neboli OTC (odborné taktické cvičení) prověřuje připravenost jednotky před výjezdem do zahraniční operace.

6. jednotka Vojenské policie zakončila svoji přípravu certifikačním cvičením s názvem Peace Keeper 2025 a je připravena k nasazení na území Kosova pod křídla KFOR – jedné z operací řízených NATO. Do výcviku se letos poprvé zapojili také příslušníci aktivní zálohy Vojenské policie, kteří se nově stávají nedílnou součástí nasazované jednotky.

„Jelikož se jedná již o šestou rotaci Vojenské policie do této operace, mohly být využity zkušenosti předchozích jednotek, a certifikační cvičení tak bylo provedeno způsobem, který reflektoval aktuální podmínky v místě nasazení. Právě díky těmto zkušenostem se příslušníci třetí rotace, kteří slouží pod hlavičkou pražského útvaru Vojenské policie, mohli podílet na zabezpečení výcviku a naplánovat jednotlivé modelové situace dle reálných scénářů,“ říká velitel jednotky plukovník Lukáš Stejskal, který byl po celou dobu přítomen na TOC (Tactical Operational Centre – operačním centru) a aktivně předával své zkušenosti ostatním příslušníkům jednotky.

Pod taktickým velením Italů

Certifikační cvičení proběhlo ve stejném režimu, v jakém probíhá běžný život na základně MSU (Multinational Specialized Unit), která je pod taktickým velením italské složky Carabinieri. 6. jednotka Vojenské policie je podřízena MSU a jejím úkolem je podílet se na zabezpečování SASE (Safe and Secure Environment – bezpečné a zajištěné prostředí) a FoM (Freedom of Movement – volnost pohybu). Ačkoliv je Vojenská policie chápána jako represivní složka, v zahraniční operaci se orientuje především na patrolovací činnost za účelem sběru informací. Nedílnou součástí je však i oblast CRC (Crowd Riot Control – zvládání davu), která při certifikaci rozhodně nechyběla.

„Modelové scénáře velmi výstižně odpovídaly situacím, se kterými se potýkaly předchozí

jednotky. Jednalo se zejména o kontakt s civilním obyvatelstvem, řešení každodenních záležitostí, ale také o zabezpečení Force Protection (ochrany základny) či šetření dopravních nehod. Na tyto oblasti, jako je šetření dopravních nehod či kontrola příslušníků ozbrojených sil i jiných států, se zaměřuje jednotka MNMP (Multinational Military Police – mnohonárodní jednotka vojenské policie), do níž Česká republika přispívá na přístinské základně dvěma příslušníky. Právě tito vojáci vystupují v Kosovu jako policejní orgán,“ konstatuje plukovník Stejskal.

Česká republika nabízí unikátní schopnosti

Příprava jednotky byla velmi náročná, a to především z toho důvodu, že jednotka zastupující naši zemi poskytuje KFOR odbornost v podobě dynamického prvku CRC. Příslušníci museli prokázat nejen své dovednosti a schopnosti, které si osvojili během přípravy, ale velký důraz se kladl i na fyzickou a psychickou stránku.

„Osobně jsem se mohl ubezpečit, že je naše jednotka připravena k výjezdu. Velmi pozitivně vnímám, že naše země může poskytnout do operace unikátní schopnosti, a jsem hrdý na všechny své příslušníky, jejichž odborné a taktické dovednosti jsou nezpochybnitelné. Nyní nás čeká fáze zasazení a příprava na soužití s našimi italskými partnery.“

Text: nrtm. Michaela Kolářová, foto: autorka a rtn. Jan Kardinál

BOJIŠTĚ SI POČASÍ NEVYBÍRÁ

Připravit se na bojiště, ve scénářích drony a zima jako jeden z protivníků. Tak vypadal poslední listopadový týden na Libavě. Vojská 72. mechanizovaného praporu z Přáslavic se zdokonalovali ve výcviku s důrazem na moderní druh války. Počasí jim naservírovalo opravdu dokonalou chuťovku: přes den kolem nuly, v noci několik stupňů pod nulou, sníh, déšť a studený vítr.

V těchto podmínkách cvičila 1. mechanizovaná rota a rota aktivní zálohy. Téma bylo společné: připravit se na bojiště, kde jsou normální součásti hry drony a kde zima není jen nepříjemností, ale skutečným problémem.

Zima jako protivník

Podle vojáků nebyly náročné úkoly, ale právě kombinace nepříznivého počasí a tempa výcviku. Týmy se přesouvaly v rozbředlém sněhu a blátě, trávily dlouhé hodiny v zákopech nebo palebných postaveních a s výstrojí a zbraněmi pracovaly v mrazu.

Zatímco 1. rota se zaměřila na útoky proti zásobování protivníka a narušování jeho velitelských struktur, na rotu AZ čekaly střelby z ručních zbraní, bojové střelby družstev a manipulace s ručními granáty při taktickém výcviku. Vše probíhalo v situaci, kdy se vojáci museli starat nejen o splnění úkolu, ale i o to, aby prostě vydrželi v zimě a vlhku několik dní v kuse. „Munici a techniku doplníme, ale když dojdou síly, je problém. Zima tady není

kulisa, je to další protivník,“ vystihl to jeden z vojáků.

1. mechanizovaná rota: logistika, drony a velitelské stanoviště v úkrytu

Narušení zásobování protivníka probíhalo tak, že vojáci vyhledávali a ničili zásobovací kolony, muniční sklady a místa, odkud velitelé řídí své jednotky.

Vojáci se pohybovali bez těžké techniky, pěšky, jen s osobními zbraněmi a vybavením. Přesuny v terénu se střídaly s přepady a léčkami. Když se dostali k místu, které představovalo velitelské stanoviště protivníka, přicházely na řadu operace v zastavěném prostoru včetně pohybu po ulicích a v budovách, kde se nepřítel může skrývat prakticky za každým rohem.

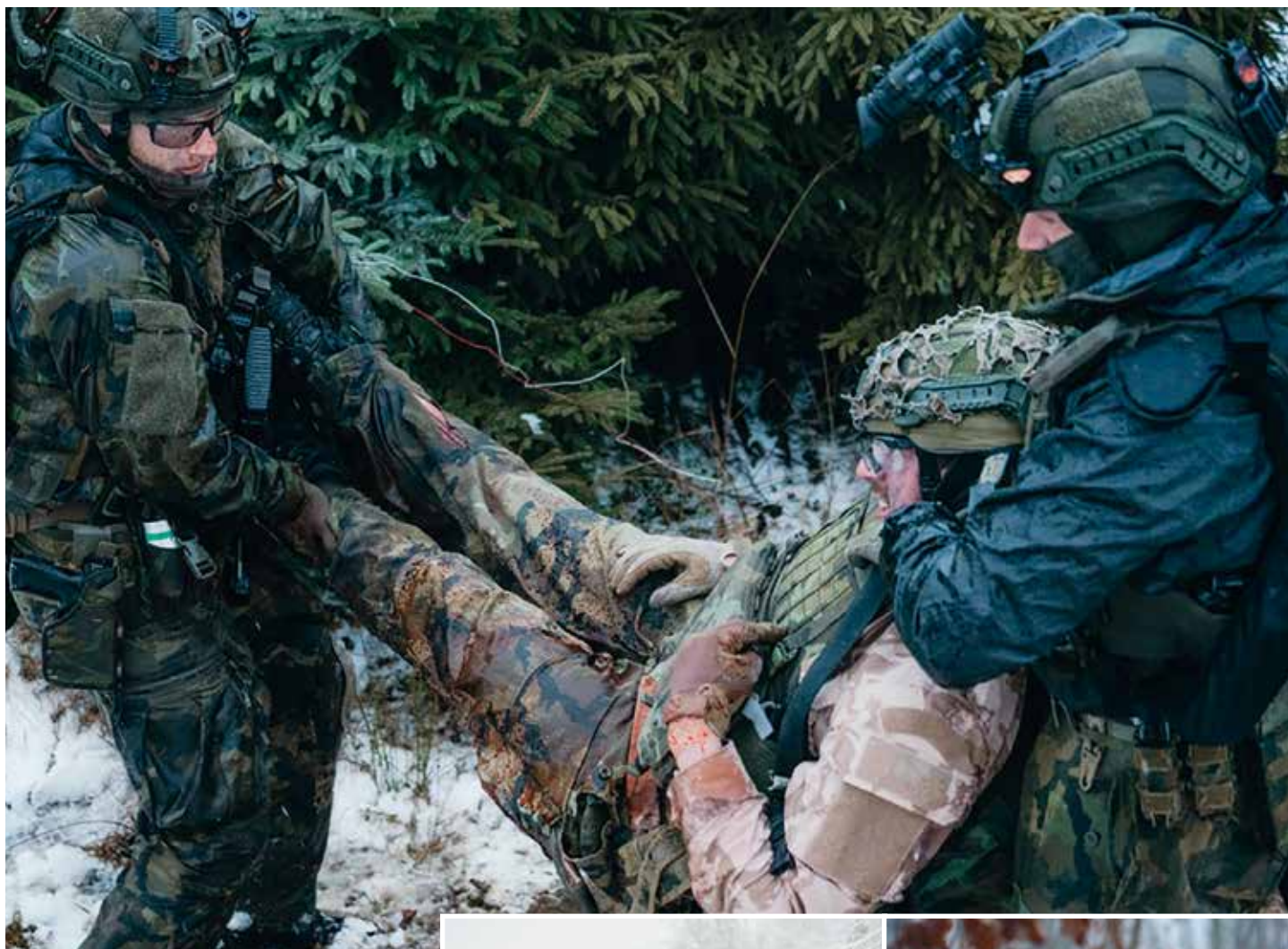
Drony sehrály ve výcviku důležitou roli. V jednom ze scénářů došlo k simulovanému útoku malým útočným dronem na vozidlo, které vezlo zásoby. Vozidlo bylo zasaženo a několik vojáků bylo zraněno. Do akce

nastoupili zdravotníci s kurzem pokročilé první pomoci na bojišti. Jejich úkolem bylo v těchto složitých podmínkách zajistit jejich odsun do bezpečí.

Zatímco dřív si velitel pro sebe vybíral především místo, odkud bude mít o jednotkách přehled, dnes je důležité, aby zůstal protivníkovi skrytý. Proto bylo spojovací vozidlo TITUS schované ve staré garáži a samotné spojení s jednotkami probíhalo přes optický kabel a speciální výnosný komplet z jiné budovy. Velitel roty tak seděl v relativním bezpečí, mimo přímé dohledání, ale měl stále přehled o tom, co se děje v prostoru, kde se pohybují jeho vojáci.

Neviditelné profese v pozadí

Bez podpůrných prvků by tento výcvik vůbec nemohl proběhnout. Minometné jednotky poskytovaly palebnou podporu a trénovaly zásahy cílů na větší vzdálenost. Opraváři pásové techniky pracovali na dílnách a starali se o to, aby technika byla provozuschopná.

Spojaři zajišťovali spojení ve spolupráci se spojovací četou. Průzkumníci zajišťovali informace o prostoru. Zabezpečovací četa měla na starosti zásobování a zázemí, bez kterého by se výcvik brzy zastavil.

Právě propojení všech těchto odborností s aktivní zálohou bylo jedním z cílů výcviku. Záložáci tak viděli, jak funguje celý prapor jako celek a jakou roli v něm jejich rota hraje.

Stejné bojiště pro profesionály i záložáky

Společný výcvik 1. mechanizované rotý a rotý aktivní zálohy ukázal, že moderní bojiště nedělá rozdíl mezi profesionálním vojákem a záložákem. Zima, únava, drony nad hlavou, nutnost rychlé reakce, boj v obci i schopnost pomoci zraněnému kolegovi. To vše čeká každého, kdo by se v podobné situaci ocitl.

Výcvik na Libavé nebyl žádnou „ukázkou pro fotografy“, ale intenzivním polním výcvikem, jehož smyslem bylo najít slabiny dřív, než by se projevily v reálné situaci. „Snažíme se cvičit tak, jak bychom bojovali ve skutečnosti. Výcvik proto schválně přibližujeme realitě, i když to znamená víc nepohodlí a chyb. Právě tady máme prostor chyby odhalit a napravit,“ shrnuje výcvik příslušník 72. mechanizované rotý.

HORA KŘÍŽŮ

SYMBOL SVOBODY

Češi v Litvě navázali na tradici svých předchůdců a při návštěvě Hory křížů, jednoho z nejvýznamnějších symbolů země, zde umístili vlastní kříž. Stejně jako předešlé české jednotky tím vyjádřili respekt, soudržnost a uctili podobnou historii obou národů.

Hora křížů se nachází nedaleko města Šiauliai a stojí na ní odhadem více než 200 tisíc křížů všech velikostí. Její kořeny sahají do 19. století, kdy se Poláci a Litevci v letech 1831 a 1863 neúspěšně vzbouřili proti ruským úřadům. Protože rodiny nemohly najít těla padlých povstalců, začaly na místě bývalého hradiště stavět symbolické kříže. V době, kdy byla Litva součástí Sovětského svazu, byly kříže na hoře několikrát srovnány se zemí, lidé je však znovu vztyčili. Postupem času se tak místo stalo symbolem odporu, víry a odhodlání.

Pro české vojáky je návštěva tohoto místa nejen kulturním zážitkem, ale také připomenutím hodnot, které sdílí všichni spojenci – svobody, solidarity a demokracie. Umístění kříže je gestem, které vyjadřuje respekt k litevské historii a jejímu boji za tyto hodnoty. Současní příslušníci české armády vnímají tento akt jako navázání na tradici, kterou založili jejich předchůdci, a zviditelnění české účasti na posílení východního křídla NATO.

„Hora křížů je místem, kde se protínají dějiny a současnost. Litevcům trvale připomíná svobodu, za niž museli tvrdě bojovat. Pro české vojáky je pak návštěva tohoto místa hlubokým osobním zážitkem, jenž propojuje jejich službu s historií země, kterou pomáhají chránit,“ uvedl tiskový mluvčí jednotky nadporučík Jan Ramírez.

MOSTNÍ PROVIZORIUM I ZÁSAH PROTI „SABOTÉRŮM“

V listopadu se konalo nejvýznamnější cvičení aktivní zálohy Hradba 2025. Účastnily se ho na tři tisícovky vojáků Teritoriálních sil AČR a po celé České republice testovaly především ochranu kritické infrastruktury státu.

V Jihomoravském kraji probíhalo cvičení od pondělí 17. listopadu ve skladu pohonných hmot společnosti Čepro v Kloboukách u Brna, v logistickém centru České pošty a telekomunikační budově CETIN v Brně.

„Střežení probíhalo nepřetržitě v režimu 24/7 a vojáci aktivní zálohy plnili úkoly podle operačních postupů a stanoveného taktického námětu,“ řekl ředitel Krajského vojenského velitelství Brno plukovník gšt. Alois Matýzka. Jednotky například reagovaly na průnik nepovolaných osob do objektu, průjezd vozidla bez oprávnění či na útok dronu a následný požár. Klíčová byla podle Matýzky reakce strážných i rozhodovací proces vojáků v hlavním místě velení, kteří celý průběh monitorovali a řídili. Při střežení objektů vojáci i letos využívali aplikaci vyvinutou odborníky na AI z Masarykovy univerzity. „Na základě dodaných dat sama navrhne nejlepší způsoby střežení, například neoptimálnější trasy pro patrolování,“ chválil Matýzka systém, který byl dodán i americké armádě.

Fungování systému při krizových situacích

Hradba 2025 má především prověřit, zda funguje systém, podle něhož by se postupovalo v případě nenadálé krizové situace. Testovalo se vše od plánování a organizace střežení přes skutečné provedení zásahů až po součinnost s vlastníkem objektu a složkami IZS.

Právě spolupráce, a především nastavení komunikace se základními složkami IZS, byla podle plukovníka Matýzky klíčová. „Střežení musí probíhat i v průběhu případného zásahu

integrovaného záchranného systému v daném objektu, jelikož například fingovaný požár může být pouze zástěrkou a může sloužit k odpoutání pozornosti a následnému vniknutí do střeženého objektu v jiné jeho části. Proto součástí cvičení byla také kombinace zásahu složek IZS a nepřerušení plnění stanoveného operačního úkolu,“ vysvětlil.

Výběr objektů nebyl náhodný – vycházel z aktuální bezpečnostní situace i incidentů, které se udály v zahraničí. V případě České pošty hrál roli i její zásadní význam pro informování obyvatelstva. „V případě krize je pro

mě hlavním úkolem povolat vojáky aktivní zálohy, aby mohli pomáhat při mimořádných událostech a ochraně kritické infrastruktury. Zákon stanoví způsoby doručování – datovou schránkou nebo dopisem. Pošta je tedy klíčová,“ sdělil.

Kromě ostrahy kritických objektů si vojáci 241. praporu územní obrany procvičili další z hlavních úkolů teritoriálních sil – zajištění přesunu vojenské techniky po železnici. Úkoly HNS, tedy podpora hostitelskou zemí, patří právě s ochranou kritické infrastruktury mezi klíčové schopnosti Teritoriálních sil AČR.

„Česká republika by se v případě ozbrojeného konfliktu stala významným tranzitním korydorem – jak směrem do Polska a Pobaltí, tak na jihovýchod k Černému moři. Zajištění bezpečných armádních přesunů i stabilita kritické infrastruktury by tedy byly zcela zásadní. Sabotáže na železniční síti jasně ukazují, jak důležitá je příprava na ochranu klíčových prvků kritické infrastruktury,“ doplnil Matýzka.

Výstavba mostních provizorií pod dohledem odborníků z Univerzity obrany

Hradby 2025 se účastnily tři tisíce vojáků AZ z celé České republiky. Jedním z úkolů 211. praporu územní obrany Ostrava byla například výstavba provizorních mostů. Jednotka čtyři dny trénovala výstavbu těžké mostní

konstrukce v areálu výcvikového střediska Ministerstva dopravy v Kojetíně. Na vojáky dohlíželi instruktoři z Univerzity obrany, konkrétně katedry ženíjných technologií.

Podle velitele ženíjního družstva 211. praporu územní obrany Ostrava četaře Jana Grygara vojáci procvičili kompletní postupy výstavby: „Každý voják měl v procesu svůj úkol. Zajišťovali například zaměření výsuvné dráhy pro most nebo práci s nivelačním zařízením. Družstva byla rozdělena na pravou a levou část,“ upřesnil.

Mosty – klíčový ženíjný prostředek

Vojáci sestavili most o délce 12 metrů s efektivním rozpětím 24 metrů a nosností až 35 tun. „Stavba zabrala několik hodin a vyžadovala minimálně čtyři specialisty a jeřáb. Celkově na

ní pracovalo dvanáct vojáků,“ uvedl zástupce katedry ženíjných technologií UO major Martin Benda. Těžká mostová souprava umožnila rychlou obnovu zničené nebo poškozené infrastruktury a patří mezi klíčové ženíjní prostředky využívané při živelních pohromách i vojenských operacích.

Teritoriální síly vyslaly na školení Ministerstva dopravy vojáky již třetím rokem. Od letoška se jich účastní výhradně vojáci – ženíjní specialisté AZ. „Tato skutečnost potvrzuje rostoucí odbornou úroveň teritoriálních jednotek i jejich schopnost plnohodnotně zvládat technicky náročné úkoly,“ konstatoval plukovník Jaroslav Hrabec, řídící cvičení Hradba 2025.

*Text: Lucie Sedláková, kpt. Simona Mužátko,
foto: autorka a Emil Kamenský*

OSM KILOMETRŮ

PROVĚŘILO SÍLU

I VYTRVALOST

Ve výcvikovém prostoru Gaiziunai v Litvě se uskutečnil už čtvrtý ročník extrémního vojenského překážkového závodu v bahně, který se stal tradicí mezi vojáky působícími v Mezinárodním bojovém uskupení v Litvě. Již tradičně se o organizaci letošního ročníku postarali čeští vojáci, kteří připravili osm kilometrů dlouhou trať s devatenácti náročnými překážkami prověřujícími sílu, vytrvalost i spolupráci v týmu.

Na start se postavily tříčlenné týmy z Mezinárodního bojového uskupení z České republiky, Německa, Litvy, Belgie, Nizozemska a Norska. Bahno, voda a náročný terén prověřily fyzickou i psychickou odolnost všech účastníků. Po napínavém souboji si vítězství odnesl belgický tým, druhé místo obsadili Češi a třetí příčku znovu Belgičané.

I když byl závod extrémně náročný, všichni účastníci se shodli, že největší hodnotou nebyla samotná výhra, ale možnost poměřit síly v mezinárodní konkurenci a utužit týmového ducha.

„Závod, kterého se zúčastnilo přibližně 300 vojáků, pro nás nezačal startem první skupiny účastníků, ale přípravou závodu před několika týdny. To vyžadovalo spolupráci desítek lidí na více úrovních, velením počínaje a vojáky u cílové pásky konče. Těm patří velké díky. Organizací tohoto závodu jsme potvrdili našim koaličním partnerům z Mezinárodního bojového uskupení v Litvě, že se na nás mohou spolehnout jak v poli při výcviku, tak i realizací takto velké události,“ uvedl vrchní praporčík 6. úkolového uskupení J. A.

Počasí účastníkům přálo

„Čtvrtý ročník závodu Czech Mudness považuji za mimořádně povedený. Měl jsem kolem sebe spoustu schopných lidí s kreativním přístupem, takže se nám společně podařilo posunout laťku závodu zase o něco výše. Zpočátku jsem se trochu obávil, že se nám v tomto termínu moc lidí nepřihlásí. K mému překvapení se nám však přihlásilo tolik týmů, že jsme se rozhodli kapacitu navýšit o dalších dvacet trojic. Počasí už začínalo být pěkně chladné. Největší překážkou pro závodníky mohlo být právě počasí. Z Mudnessu by se tak rázem stalo přímo ledové šílenství. Naštěstí nám počasí přálo a vše vyšlo na jedničku,“ zhodnotil závod důstojník MWR (Moral Welfare and Recreation) poručík P. V. (Pozn. redakce: MWR je funkce vojáka, který se stará o volný čas vojáků a sportovní aktivity.)

Závod v Gaiziunai tak znovu potvrdil, že společné výzvy a fyzické překážky dokážou spojit vojáky napříč národy víc než cokoliv jiného.

ZLATO PUTUJE DO PROSTĚJOVA

102. PRŮZKUMNÝ PRAPOR DOVEZL JIŽ DRUHÝ ROK V ŘADĚ ZLATÝ POHÁR Z MAĎARSKÉ SOUTĚŽE SAINT MARTIN RECONNAISSANCE COMPETITION

102. průzkumný prapor opět dokázal, že patří mezi absolutní špičku. Na prestižní soutěži průzkumných jednotek Saint Martin Reconnaissance Competition 2025, která se konala v Maďarsku, obhájil první místo z loňského roku. V konkurenci deseti týmů ze čtyř zemí, Maďarska, Slovenska, Slovinska a České republiky, čeští průzkumníci opět potvrdili svou připravenost, odhodlání a schopnost fungovat v extrémních podmínkách.

Soutěž byla rozdělena do tří hlavních disciplín. První den se týmy utkaly v dynamické střelbě po zátěži, druhý den je čekal náročný přesun na dlouhou vzdálenost s plněním několika úkolů a třetí den obnášel štafetový běh. Celá soutěž byla navržena tak, aby prověřila celé spektrum průzkumných schopností a týmovou spolupráci.

Terče zahalila mlha

Fyzickou i psychickou odolnost účastníků testovala každá část soutěže. Jednou z disciplín byla dynamická střelba po zátěži, která byla letos ovlivněna velmi sníženou viditelností a hustou mlhou. „Bylo připraveno pět stánovišť, ale kvůli počasí se střídalo jen na čtyřech. Terče nebyly přes mlhu vidět,“ popisuje jeden ze členů týmu. „Byla to například střelba po zátěži, navíc na základě rozhodovacího procesu. Ve dvojici jsme si vytáhli symbol a číslo, a podle této kombinace jsme museli vybrat správný terč. Nebylo to jen o míření, ale i o rychlém vyhodnocení a vzájemné spolupráci,“ dodává. V této disciplíně se stodvojka umístila na pátém místě.

30 kiláků se zátěží

Nejnáročnější disciplínou byl přesun na vzdálenost přes 30 kilometrů s patnáctikilogramovou zátěží, doplněný o 12 úkolů, jako například přesun raněného, tlačení vozidla, lezecká disciplína nebo překonání vodní překážky. „Byla zima, mlha, podmačený terén, mokré kanady a šlo se na noční vidění, ve kterém skrze mlhu nešlo téměř nic vidět. Přesto jsme byli jediný tým, který to zvládl v časovém limitu do 9 hodin, a to s velkou rezervou,“ zdůrazňuje velitel týmu. „Trasu jsme dokončili za 7 hodin a 14 minut, čímž jsme zajistili vítězství v této klíčové disciplíně a automaticky vyhráli celou soutěž.“

„Ten prostor byl plný plotů proti zvěři. Přelézali jsme je, podlézali, procpávali batohy skrz. Kolega to podlehl ve špatném místě, musel se

vracet a přelézat zpátky. Pak zase dál... Občas to byl fakt výkon,“ směje se člen týmu.

Další triumf přišel ve štafetovém běhu na 6x1000 metrů, kde průzkumníci také obsadili první místo. „Běželo se v hliněnopísčitém terénu se zbraní, která sloužila jako štafetový kolík. Předáváš ji dalšímu běžci a jedeš dál,“ popisuje disciplínu velitel. „I v této disciplíně jsme dokázali zvítězit, a to v čase 23 minut a 24 sekund.“

Byl to fajn pocit, obhájit prvenství

Podmínky soutěže byly náročné, ale atmosféra mezi týmy byla přátelská. „S týmy z ostatních států se známe, předáváme si zkušenosti a vždycky panuje vzájemná podpora. To je pro nás velká přidaná hodnota,“ hodnotí

prostředí soutěže celý tým. Velitel týmu se zamýšleně pousmál: „Ze začátku to byl obrovský tlak, protože jsme slyšeli ze všech stran, že by bylo fajn obhájit prvenství. Teď, po obhájení prvního místa, to znamená, že to, co děláme, děláme opravdu dobře, protože se stýkáme se špičkami z ostatních států a mezi nimi opětovně dominujeme. Ale zároveň jsme si na sebe ušili bič. Pohár je putovní. Když někdo vyhraje třikrát za sebou, zůstane mu navždy. Teď máme dvě výhry a příští rok čekáme tlak, aby byla třetí. Je to pro nás obrovská motivace,“ uzavírá kapitolu letošní soutěže velitel vítězného týmu ze 102. průzkumného praporu.

Text: Brigita Ročňáková,

foto: archiv 102. průzkumného praporu

MÉ SRDCE NYNÍ TLUČE MODŘE

VARHAN ORCHESTROVIČ BAUER: SPOJAŘI MORSEOVU ABECEDU VE SVÉM POCHODU POZNAJÍ

Vojenské pochody mají v české armádě dlouhou tradici. Každý z nich nese kus své doby, nálady i odkazu těch, kteří slouží. Jen málokdy však vznikne skladba, která má ambici stát se novou hudební tváří konkrétního druhu vojska – a ještě vzbudí okamžitou pozornost. Přesně to se stalo letos, kdy byl na listopadovém koncertu Ústřední hudby Armády České republiky slavnostně uveden Pochod spojovacího vojska, nový oficiální pochod z pera skladatele a dirigenta Varhana Orchestroviče Bauera.

Skladba, která vznikla u příležitosti blížícího se 80. výročí konce druhé světové války, není jen poctou spojařům, ale i osobním příznáním autora. Bauer, hudebník s mezinárodním renomé, přiznává, že historie jeho rodiny je s armádou pevně spjatá. „Cítím velký závazek a odkaz. A proto jsem se rozhodl oslovit spojovací vojsko a nabídnout jim k 80. výročí konce druhé světové války nový vojenský pochod. Mé srdce nyní tluče modře pro spojaře,“ říká. A právě Bauerův přístup dává pochodu osobitou a do jisté míry výjimečnou rovinu. Autor je známý schopností propojit klasiku s moderními hudebními postupy, filmovou orchestrací s vážnou hudbou i cit pro detail s velkým zvukem. Novinka pro spojovací vojsko tak není pouhou ceremoniální skladbou – obsahuje tajné motivy a kódy, mimo jiné v Morseově abecedě, a nese v sobě řadu mystérií, které mají být objeveny teprve časem.

Nový pochod připomíná odvahu i oběti

Není proto divu, že když Varhan Orchestrovič Bauer nabídl Spolku přátel spojovacího vojska možnost získat vlastní pochod, reakce byla okamžitá. „Neobyčejně si vážíme, že někdo s takovým renomé spolupracuje právě s námi,“ říká předseda spolku štábní praporčík Bohumil Honek.

Nový pochod má připomenout odvahu, oběti i nenápadnou, ale zásadní práci spojařů napříč dějinami – a současně oslavit mír a svobodu, které díky nim máme. Zda se stane trvalou součástí vojenských ceremonií, ukáže čas. Už dnes je však jisté, že vzbudil pozornost nejen mezi vojáky, ale i u veřejnosti.

A právě o vzniku skladby, jejím skrytém významu, o roli hudby v armádě i o tom, jak se vlastně dnes tvoří vojenský pochod, bude následující rozhovor.

Vaše jméno je spojeno hlavně s hudební branží. Patříte mezi nejvýraznější hudební skladatele u nás i ve světě. Skládáte filmové i symfonické skladby a řídíte vlastní téměř stočlenný orchestr. Málokdo už ale ví, že vaši předci část života strávili na Ukrajině, že váš děda za druhé světové války bojoval na Dukle a že jste v rodině měl i významného generála, válečného veterána v. v. Václava Kuchynku. Jak jste se o historii své rodiny dozvěděl?

Když v 70. letech přišla normalizace, nebyl jsem ještě dost velký, abych zůstal sám doma, když byli rodiče v zaměstnání. Táta navíc studoval večerně vysokou školu, a tak jsem většinu času trávil u babičky s dědou. Právě ti před válkou odcestovali na Ukrajinu, do vołyňské oblasti. Pozval je tam car, aby Ukrajince naučili, jak správně hospodařit na polích. Když přišla druhá světová válka, můj děda se přidal ke Svobodově armádě, kde byl právě i jeho bratranec Václav Kuchynka, pozdější generál. Jenže při bojích se mu střepina zapíchla u kolena a lékaři mu nohu museli uříznout. Dostal protézu a s ní pak po zbytek života fungoval.

Jak se vaše rodina ocitla v Čechách?

Babička s dědou po válce zažádali o repatriaci a vrátili se. Nastěhovali se do pohraničí, do jednoho z řady prázdných domů, kde dříve

bydleli Němci. Děda dostal hospodu a trafikku. Hospodu jim v roce 1953 režim sebral.

Jak se vlastně váš děda dostal ke spojařům?

To bylo jednoduché. Vyučil se v oboru elektro-rádio, což později ovlivnilo i jeho zařazení ke spojařům 1. čs. armádního sboru. Když šel potom do předčasněho důchodu, tak souseďům z vesnice opravoval pračky, kola a fény... Hodilo se mu to.

S dědou jste nejvíce času strávil na sklonku jeho života. Co jste si z jeho vyprávění odnesl? Ovlivnily vás nějak jeho myšlenky a názory?

Řekl bych, že jsem hodně vnímal to, že byl na sebe velice přísný. Když si za něčím šel a chtěl něčeho dosáhnout, nenechal se smést překážkami. Nic předem nevzdal, ničeho se nebál. Bral život takový, jaký byl, a hlavně neměl strach s něčím bojovat. To se mi na něm líbilo a snažím se to dělat stejně.

Předáváte zkušenosti a vzpomínky převyprávěné od dědy svým dětem?

Snažím se. Dnešní doba je ale taková, že děti bohužel až příliš často sledují dění v mobilním telefonu a řada informací jim uniká.

Myslím si, že je důležité předávat mladší generaci rodinné vzpomínky a komunikovat s nimi nejen o historických tématech.

My se snažíme. Od té doby, co jsem se stal dědečkem, což bylo před 12 lety, tak jsem řekl, že teď jsem hlavou rodiny já. Donutil jsem celou

rodinu, abychom se buď na Vánoce, nebo o vánočních svátcích všichni scházeli a povídali si každý s každým. Na to během roku není nikdy dost času, protože vždycky všichni někam spěcháme. Zatím se mi to daří.

Někde jsem četla, že už v deseti letech jste založil vlastní kapelu. Je to pravda?

Ano, je. Tehdy jsme bydleli v Ďáblicích. Když jsme se pak přestěhovali do Nuslí, tak jsem tam založil druhou. Hrál jsem vlastně ve dvou kapelách – se starými spolužáky a s novými. Bylo to zábavné. A právě tehdy nastal ten okamžik, kdy jsem se ubezpečil, že se hudbě budu věnovat i nadále. Na chemické průmyslovce jsem měl také kapelu a naše třída hrála ještě divadlo, takže jsem psal hudbu i pro něj. Ještě mi nebylo ani 18 let a už jsem měl za sebou čtyři nebo pět představení, ke kterým jsem musel napsat hudbu.

Dá se říct, že u poslouchání nebo skládání hudby odpočíváte? Vnímáte to tak, nebo je to práce jako každá jiná?

Myslím si, že je to náročná práce. Alespoň pro mě. Když například píšu filmovou hudbu, musím přesně vědět, jak v ní postupně jdou jednotlivé tóny a akordy. Pro mě to znamená, že si musím najít nějaké tempo, které mi prochází skrz scénu, aby mi vyšly střihy na ty doby. Teprve potom mi vznikne nějaká taktová struktura, na kterou nasadím emoci a hudbu. A k tomu potřebuji umět i dobře počítat. Musím například vědět, kolik je to taktů a kdy nastane změna tempa. Když má čtvrtka 60, tak mi jedna doba trvá přesně vteřinu, kdežto když mám jiné tempo, třeba čtvrtka 90, tak je to méně. Tyhle počty musí skladatelé znát na prstoch přesně. Proto potřebuji mít povědomí o tom, jak plyne čas a jak plynou takty. Někdy se třeba stane, že mi ve scéně vyjdou liché takty, takže potom musím dobu nástupu hudby

dobře propočítat. To jsou ale záležitosti, se kterými lze dobře pracovat a není to žádný problém. Hudba musí na jedné straně hezky znít a na druhé straně se musí i dobře hrát. Je to prostě živý organismus.

Složité vojenský pochod není jednoduchý úkol. Proč jste se rozhodl, že složíte zbrusu nový pochod pro spojovací vojsko, potažmo pro Armádu České republiky?

Napadlo mě to v souvislosti s tím, jak byla moje rodina zapojena do bojů ve 2. světové válce. Můj děda Miroslav Tintěra se přidal ke Svobodově armádě, tedy do 1. československého armádního sboru pod vedením generála Ludvíka Svobody, a při bojích na Dukle přišel o nohu. Dědův bratranec Václav Kuchynka se v armádě angažoval ještě více. Vyučil se v oboru elektro-rádio a později dosáhl až na hodnost brigádního generála v. v. Navíc oba byli členy spojovacího vojska. Proto jsem se rozhodl, že oslovím Spolek spojovacího

vojska s nabídkou složení nového pochodu. Za posledních devadesát let žádný nevznikl a tohle byla jedinečná příležitost. Mám rád historii a tradice. Než děda zemřel, trávil jsem s ním hodně času, který jsme využívali nejen k vyprávění o zážitcích z 2. světové války.

Vojenské pochody vznikaly už ve středověku a v renesanci. Už tehdy hudba sloužila ke svižným přesunům vojáků. Typické pro ni byly trubky či bubny. I v pozdějších stoletích (v 17. a 18.) pochody pomáhaly evropským armádám koordinovat manévry a zvyšovat morálku vojska. Klasické pochody, tak, jak je známe teď, pocházejí z 19. století. Kromě motivování vojska měly posílit pocit hrdosti či podtrhnout slavnostní či ceremoniální akty. Je pochod ve vašem podání něčím výjimečný?

Přiznám se, že jsem do něj zakomponoval trochu Morseovy abecedy. To jsou v podstatě noty. Když ji člověk zná, nevnímá jednotlivé

tóny – značky, ale rozeznává je jako signál a nemusí nad nimi moc přemýšlet. Myslím si, že v dnešní době je důležité si takové věci připomínat a opakovat si je.

Pokud mám správné informace, tak spojovací vojsko o kterém se dnes dá v podstatě říct, že představuje budoucnost armády, neustále používá starou dobrou Morseovu abecedu. Morseovka zakomponovaná v pochodu, představuje jen signál, nebo konkrétní slovo?

Morseova abeceda v tomto případě představuje rytmické figury, které jsou v rámci celku inspiračním zdrojem. Myslím si, že spojaří ty znaky bez problémů rozluští. Není tam zašifrovaná žádná báseň, jen pár náznaků. Někdo si jich všimne, jiný bude pochod poslouchat jako obyčejnou hudbu a Morseovu abecedu nepozná. To už záleží na citlivém vnímání každého posluchače. Kdybych ale měl složit pochod pouze z Morseovy abecedy, určitě by mi to zabralo daleko více času.

Ale je to výzva.

Pokud bych měl čas a možnost, určitě bych se nebránil v tom do budoucna pokračovat. V současné době jsem si ale říkal, že je mnohem důležitější vytvořit dobrý pochod, který se bude hrát.

Přízpůsoboval jste ho konkrétnímu orchestru, který pochod nacvičil?

Samozřejmě, musel jsem vědět naprosto přesné složení orchestru včetně počtu konkrétních nástrojů, aby výsledek zněl při živém hraní instrumentálně správně. Při konečných úpravách totiž dochází k zaplnění

celého frekvenčního spektra, tedy od basových tónů až po soprány tak, aby vše působilo kompaktně.

Pokud se nemýlím, tak v současné době je nejslavnější Radeckého marš od Johanna Strausse staršího z roku 1848, který byl složen na počest rakouského maršála Josefa Václava Radeckého z Radče, českého šlechtice a významného vojevůdce. Ten se hraje snad všude na světě.

To je pravda. Pokud se to povede a publikum nový pochod přijme, pak by mohl mít obrovský přesah. Mohl by se hrát nejenom jako hlavní spojařský pochod, ale také jako hlavní armádní pochod. Tedy byl by sice hlavně spojařský, ale patřil by celé armádě.

Vidím to jako velký počín – jak odvahy armády, tak i skladatele. Není úplně obvyklé, aby Ústřední vojenská hudba AČR získávala do svého repertoáru díla tak mimořádné hodnoty. Řekněte nám ještě, jaký jste pro pochod zvolil rytmus či melodiku?

Pochod jsem odborně řečeno „naladil“ do majestosa v pochodovém rytmu, což znamená, že skladba je vznešená, s důrazem na slavnostní charakter. A rytmus pochodu se obvykle definuje jako dvoudobý, pravidelný, pevný. Základem skladby je malý buben, což slyší i úplný hudební laik. Myslím si, že pochod by měl být pozitivní a vítězíci, stejně tak, jako si to myslím o české hymně, kterou jsem přeinstrumentoval, aby ukazovala emoce vítězů.

Složit pochod není jen tak, přece jen to chce velkou dávku soustředění, vytríbenou mysl a přesnou představu o tom, co by měl pochod ztvárňovat a jak by měl na posluchače působit.

Určitě, byl jsem naladěný optimisticky a snažil jsem se, aby z pochodu byla cítit určitá hrdost, nekompromisnost a nějaký řád. To mám při skládání rád. Naučil jsem se to při studiu chemické průmyslovky a je to neuvěřitelné, vycházím z toho dodnes. Člověk by ani nevěřil, jak se chemie může promítat do tvoření hudby. A když se všechny tyto prvky spojí, transformovaně se odráží v hudební řeči.

Ještě jsme nezmínili, kde jste se vlastně inspiroval pro tvorbu pochodu.

Musel jsem hodně poslouchat podobnou hudbu, jako jsou právě pochody. Část inspirace plyne z mé nedávné práce, kdy jsem skládal hudbu k filmu z 2. světové války a studoval jsem obrovské množství pochodů všech zúčastněných stran. Musel jsem si vytvořit téma a nezbyvalo mi nic jiného než vycházet z velkého balíku řekněme hudebních vzorků. Nechtěl jsem nic kopírovat, jen jsem se chtěl inspirovat, jakým směrem bych se měl při komponování vydat.

To je zajímavé. Jak se liší třeba pochody z doby, kdy jsme byli součástí Rakousko-Uherska, a druhoválečné?

Tvořilo se úplně jiným způsobem. Například pro všechny pochody Třetí říše byla typická jednoduchá a snadná zapamatovatelnost či kroková melodika. A když to porovnáme s pochody, které vycházely z pera Johanna Strausse staršího, tak to je prostě symfonie. Pochod v jeho podání je umělecký, neustále ho moduluje do jiných tónů, mění instrumentaci. Jak bychom řekli my skladatelé – pořád tepe. Na druhou stranu je jeho dílo pohádkové. I tady platí, že je to živý organismus. Mě baví, když takové dílo zahráje velká kapela a každá tónina tam pořádně zazní. Při skládání se snažím, aby zvolené tóniny hudebníkům vyhovovaly, aby se jim hrály dobře a aby všichni měli dobrý pocit z toho, že to zahráli. To je také moc důležité, protože díky tomu hudbu dobře přijmou i diváci, posluchači.

Dovedu si představit, že pochod nahraje, pokud s tím samozřejmě budete souhlasit, Ústřední vojenská hudba AČR, což je pořádně velké těleso, a budete sedět uprostřed hudebníků a poslouchat výsledek své práce ze všech stran.

Těším se na to. Když skladatel slyší svou skladbu, tak je to pro něj největší odměna. Člověk si to potom zpětně fixuje a může v rámci takzvané druhé syntézy ještě něco dodatečně opravit, pokud zjistí, že to nezní tak, jak zpočátku chtěl. To jsou pak záležitosti, které lze odhalit jen praxí. Samozřejmě každé těleso je specifické, a právě proto jsem svolný k následným úpravám.

RYCHLEJŠÍ REKONVALESCENCE I MÉNĚ POOPERAČNÍCH KOMPLIKACÍ

Ústřední vojenská nemocnice (ÚVN) si letos připomíná 20 let od provedení první operace za asistence robotického chirurgického systému da Vinci. Dne 9. prosince 2005 urologové v ÚVN provedli tzv. pánevní lymfadenektomii. Robotický systém tehdy využili jako teprve druhé pracoviště ve střední a východní Evropě.

Robotická chirurgie přinesla díky své přesnosti a šetrnosti technologický zlom, který měl významný přínos hlavně pro pacienty – méně bolesti i pooperačních komplikací, menší jizvy i kratší pobyt v nemocnici. „Robotická chirurgie není jen technologií, je to zcela nový přístup k pacientovi. Nabízí menší zátěž, kratší dobu hospitalizace a rychlejší návrat do života,“ vysvětluje přednosta Chirurgické kliniky 2. LF UK a ÚVN plukovník doc. MUDr. Radek Pohnán, Ph.D.

Více než 6 600 operací

Za 20 let se robotická chirurgie v Ústřední vojenské nemocnici stala běžnou součástí léčby a dnes představuje standardní metodu v péči o pacienty. Aktuálně robotiku využívají tři kliniky – chirurgická, urologická a gynekologická. Během dvaceti let lékaři v ÚVN provedli více než 6 600 operací, při kterých využili robotický systém. Nejvíce jich bylo na urologické klinice, od roku 2005 více než 5 000. „V současné době se na urologické klinice provádí celé spektrum robotických operací, které zahrnují zákroky na ledvinách, prostatě, močovém měchýři a horních močových cestách,“ říká přednosta Urologické kliniky 1. LF UK a ÚVN docent MUDr. Miroslav Záleský, Ph.D. Urologická klinika v posledních letech provádí v průměru kolem 350 robotických výkonů ročně a slouží jako výukové centrum robotických operací. Délka hospitalizace

se oproti operacím otevřeným řezem zkrátila o více než polovinu a většina výkonů se dnes provádí výhradně roboticky.

V hlavní roli da Vinci

„Chirurgická klinika ÚVN má nejširší spektrum robotických výkonů mezi všemi chirurgickými pracovišti v České republice. Od roku 2006 do konce roku 2024 bylo provedeno celkem 1 089 robotických výkonů, ale exponenciální nárůst robotických operací započal s instalací druhého systému da Vinci Xi v roce 2022. V loňském roce bylo provedeno 309 převážně náročných komplexních operací pro zhoubné nádory zažívacího traktu a plic. V první polovině letošního roku bylo dokončeno 190 robotických operací a trvalý nárůst potvrzuje, že robotická chirurgie je nejenom rostoucím trendem, ale že pracoviště drží vedoucí pozici jak v České republice, tak i v centrální Evropě,“ popisuje docent Pohnán.

„Byli jsme prvním klinickým pracovištěm, které kompletně převedlo na robotický systém operace pro zhoubné nádory tlustého střeva a rektu. Jako první jsme do běžné klinické praxe zavedli robotické operace pro nádory žaludku a jícnu a zároveň jsme pracovištěm s nejširším spektrem robotických operací jater a slinivky břišní,“ dodává.

Díky miniinvasivnímu přístupu se doba hospitalizace po chirurgických robotických operacích za posledních dvacet let zkrátila o 60 % a rapidně poklesl výskyt pooperačních komplikací. Díky rozvoji technologií se obrátil poměr mezi otevřenými a miniinvasivními výkony a dnes více než 80 % všech výkonů na chirurgické klinice probíhá roboticky nebo laparoskopicky.

Hospitalizace se zkrátila téměř o polovinu

Na gynekologické klinice se od roku 2006 uskutečnilo více než 500 robotických operací. Zatímco na začátku šlo jen o pár desítek výkonů ročně, v roce 2024 jich bylo už 80 a v roce 2025 se jich očekává kolem 100. Nejčastěji gynekologové robotický systém využívají u zhoubných gynekologických nádorů, operací sestupu rodidel, hluboké endometriózy a u obézních a extrémně obézních pacientek. „Robotická chirurgie nám pomáhá všude tam, kde je operační výkon složitý – ať už je to z důvodu většího rozsahu operace, náročné operační techniky u operací zhoubných nádorů, nepřehledného operačního pole (jako například u endometriózy) nebo také z důvodu celkového stavu a dalších onemocnění, která zvyšují rizika při operaci a hojení pacientky,“ přibližuje přednostka Gynekologické kliniky 3. LF UK a ÚVN MUDr. Pavla Svobodová, Ph.D. Hospitalizace se na gynekologické klinice ve srovnání s otevřenými výkony zkrátila podobně jako u dalších dvou klinik zhruba o polovinu, přičemž u rizikových pacientek (například extrémně obézních) je přínos ještě výraznější. Ve srovnání s klasickou laparoskopií umožnila robotická asistence u 98 % pacientek dokončit výkon miniinvasivně, zatímco u laparoskopie muselo být 7 % výkonů dokončeno otevřeným řezem.

Text: redakce AR, foto: Jana Deckerová a Martin Říha

PODĚKOVÁNÍ A VÁNOČNÍ PŘÁNÍ

V nedávné době jsem podstoupil několik lékařských vyšetření spojených s pobytem v nemocnicích FN Motol a Ústřední vojenské nemocnici v pražských Střešovicích. Vždy jsem se setkal s velmi vstřícnou péčí jak lékařů, tak sestřiček. Patří jim můj velký dík nejen za odbornou péči, ale zejména za milé jednání. Touto cestou bych chtěl ale poděkovat zejména brigádní generálce v. v. Lence Šmerdové, která mně i manželce byla velkou oporou, nabídla okamžitou pomoc a denně za mnou docházela. Doprovázela mou manželku a pomáhala se vším, co bylo potřeba. Má můj velký obdiv a jsem jí za její péči velmi vděčný. Chtěl bych zároveň popřát všem vojákům i vojákyním české armády, jejich rodinám a blízkým krásné a klidné vánoční svátky, a především hodně sil do nového roku, i když vím, že to nebude rok lehký nejenom pro naši armádu, ale i pro celou naši vlast i svět.

generálporučík v. v. Miloslav Masopust,
válečný veterán 2. světové války

NÁSTROJ ROZVOJE SCHOPNOSTÍ AČR

Cíl PRODEF

Aktivně ovlivňovat směr obranného výzkumu a vývoje a přetvářet technologické inovace v konkrétní schopnosti v souladu s operační potřebou.

Benefity PRODEF

Snížení nejistoty charakteru budoucího válčiště.
Dává možnost otestovat a získat technologie dřív, než je bude AČR potřebovat.

Priority PRODEF

VELENÍ A ŘÍZENÍ (C2)

AUTONOMNÍ SYSTÉMY

VESMÍRNÉ TECHNOLOGIE

C-UAS

MDO a EDT

TECHNOLOGIE MOBILITY
A ENERGIE BUDOUCNOSTI

Inovační podněty

- Zvýšení efektivity působení v rámci MDO a posílení interoperability
- Zlepšení a rozvoj kognitivních a fyzických schopností vojáka
- C-UAS – efektivní využití kinetických i nekinetických metod působení
- Adaptivní a multifunkční materiály pro výstrojní součástky
- Robotické systémy pro odsun raněných
- Automatizovaná řešení pro detekci minových polí
- Energetický management a polní energetické moduly

Bud' součástí změny

Máte inovační podnět, který posune AČR k cílovým schopnostem?

Ozvěte se nám !

Máte mezi sebou nadšené inovátory? **Propojte nás!**

MILOVICKÁ TRAGÉDIE PŘED VÁNOCI ROKU 1974

Přestože komunističtí propagandisté prezentovali realitu jako „normalizovanou“, dobře věděli, že otázka vnuceného pobytu sovětských vojsk je velice citlivá. Proto musel oficiální obraz Sovětské armády v Československu být jen pozitivní. Chyby a excesy se pečlivě tajily. Od jedné zatajované tragédie uplynulo právě padesát let.

Prostor tehdejšího autoparku se sovětskou obrněnou technikou

Nejvýznamnější sovětskou posádkou byly Milovice–Mladá s širokým okolím. Byly sídlem velitelství Střední skupiny sovětských vojsk, velitelství 15. gardové tankové divize a čtyř jejích tankových pluků s více než třemi sty tanky T-62. Kromě toho se zde nacházela řada podpůrných praporů spojovacích, opravárenských, stavebních, průzkumných, chemické ochrany, zdravotnických a zásobovacích. Na nedalekém letišti Boží Dar bylo rozmístěno velitelství 131. smíšené letecké divize se 114. stíhacím leteckým plukem.

Na severovýchodním okraji původních Milovic, mezi tankovou střelnicí a vojenským sídlištěm Balonka, se nacházel autopark jednoho z tankových pluků. Dne 20. prosince 1974 po osmé hodině večer se svobodník Nikolaj

Ivanovič Žaldak (narozen 1952) v autoparku neoprávněně zmocnil cvičného tanku T-62 věžového čísla 438.

Voják byl opilý. Řadový vojáci neměli povoleny individuální vycházky, ale dostávali se do civilní části Milovic cestou z kasáren na odloučená pracoviště. Měli také zakázáno konzumovat alkohol a v milovických obchodech jim jej neprodali. Žaldak si jej však opatřil tak, jak byl zvyklý. Večer zapísal před domem jednoho z milovických občanů a požádal jej, zda by mu nekoupil v obchodě láhev vína. Vypil ještě lahev piva.

Žaldak tank nastartoval, vyjel z garáže, zabočil, prorazil oplocení a vyjel mimo vojenský prostor. Poté se lekl a za jízdy vyskočil. Neřízený tank projel pomalu lesíkem, přerážel stromy,

přejel příkopy. Po přejetí Ostravské ulice narazil do pravého rohu finského přízemního dvojdomku č. p. 187. Snadno domem projel, a přitom rozdrtil Josefa Jakubala, topiče Okresního ústavu národního zdraví v Nymburku. Pan Jakubal právě odpočíval na pohovce v obývacím pokoji. Desetiletý syn stačil uskočit do vedlejší místnosti, paní Jakubalovou s dcerou čtyřicetiletý obrněnec zárazem minul, byť utrpěly zranění. Tank dům vážně pobořil (pozdější odhad škody byl vyčíslen na 150 000 korun) a pokračoval pomalu v jízdě ještě asi dvě stě metrů, kde v Dětské ulici na sídlišti nárazem do domu číslo 43 zastavil.

Na místo se ještě v noci dostavila řada funkcionářů místního bezpečnostního aparátu a Sovětské armády včetně zástupce velitele

Cesta, kterou si lesíkem proklestil neřízený tank až k lidským obydlím.

Střední skupiny sovětských vojsk a zmocněnce vlády SSSR pro záležitosti dočasného pobytu sovětských vojsk na území ČSSR generálporučík Viktora Jefimoviče Jermakova. Okamžitě začala usilovná práce na zahrazení následků události. Sověští vojáci do svítání odtáhli tank, opravili fasádu bytovky č. p. 43, uvedli do původního stavu terén, kterým tank projel, tedy trávníky, keře, oplocení a pěšiny. Odklidili trosky a poražené stromy. Zřícený domek Jakubalových za noc opravit nedokázali, a tak kolem něj postavili vysoké oplocení z vlnitého plechu. Odvezli majetek postižené rodiny do bezpečí a vdově se dvěma dětmi poskytli náhradní byt mimo Milovice. Během jediného okamžiku se klidný život jedné české rodiny změnil v trosky, stejně jako jejich domov.

Veřejná i Státní bezpečnost přijaly okamžitá opatření k utajení celého neštěstí. Státní bezpečnost měla zabránit zájmu o událost zvenčí a zjišťovat ohlasy v okolí. Zavedla dočasnou, ale úplnou cenzuru korespondence všech milovických občanů a odposlech veškerého telefonického spojení z Milovic. StB také měla zabránit možnému politickému a protisovětskému vyznění pohřbu oběti, který proběhl 27. prosince na hřbitově v tehdy neprodyšně uzavřených Milovicích. Podle sledování StB událost sice způsobila v Milovicích pochopitelný rozruch, který ale větší dopad na veřejnost neměl. Obec zůstala navenek klidná a nějaké nežádoucí protesty se neobjevily. Šlo se i mimořádné zasedání rady místního

Trosky domku, kterým projel čtyřicetitunový tank.

národního výboru. Jeho usnesení požadovalo vyšetření případu, ale současně přijetí opatření, aby se prý událost politicky nezvrhla. Na dalším zasedání poslanci MNV rozhodli o finanční pomoci z rozpočtu obce pozůstalé rodině Jakubalových.

Trestní stíhání vojína Žaldaka zahájil podle tehdy platných postupů vyšetřovatel československé Vojenské obvodové prokuratury Praha hned 21. prosince 1974. Podle čl. 8 odst. 1 Dohody mezi vládami ČSSR a SSSR o poskytování vzájemné právní pomoci byla jurisdikce ve věci předána hlavním vojenským prokurátorem ČSSR již o dva dny později vojenskému prokurátorovi Střední skupiny sovětských vojsk. Hlavní příčinou nepochopitelného nápadu vyzkoušet tank byl alkohol. Podle pozdějšího sdělení sovětské strany byl Nikolaj Ivanovič Žaldak odsouzen 4. února 1975 sovětským vojenským soudem milovické posádky na osm let vězení.

Případ zabití Josefa Jakubala sovětským tankem se sice vymyká běžné praxi Sovětské armády na československém území, ale samozřejmě nebyl zcela ojedinělý. Mnoho podobných událostí dopadlo jen se štěstím bez tak tragických následků. Přes tuhou disciplínu, které se museli obvykle podrobovat sověští vojáci v zahraničí, tak nepořádek a lhostejnost – často s přispěním nemírného pití alkoholu – zavinily četné tragické události s vážnými následky. Pokud se o nich mluvilo, byly považovány za ojedinělá selhání. Možnost diskuse o nutnosti takzvaného dočasného pobytu sovětských vojsk na československém území a o bezpečnosti obyvatel v okolí posádek to samozřejmě nevyvolalo. Vánoce roku 1974 lidé v Milovicích prožívali jistě jinak než obvykle.

Text: Prokop Tomek, foto: VHÚ

Bytovka, u níž se na sídlišti tank zastavil.

Obrovské štěstí měli i další obyvatelé Milovic, kterým se kolos vyhnul.

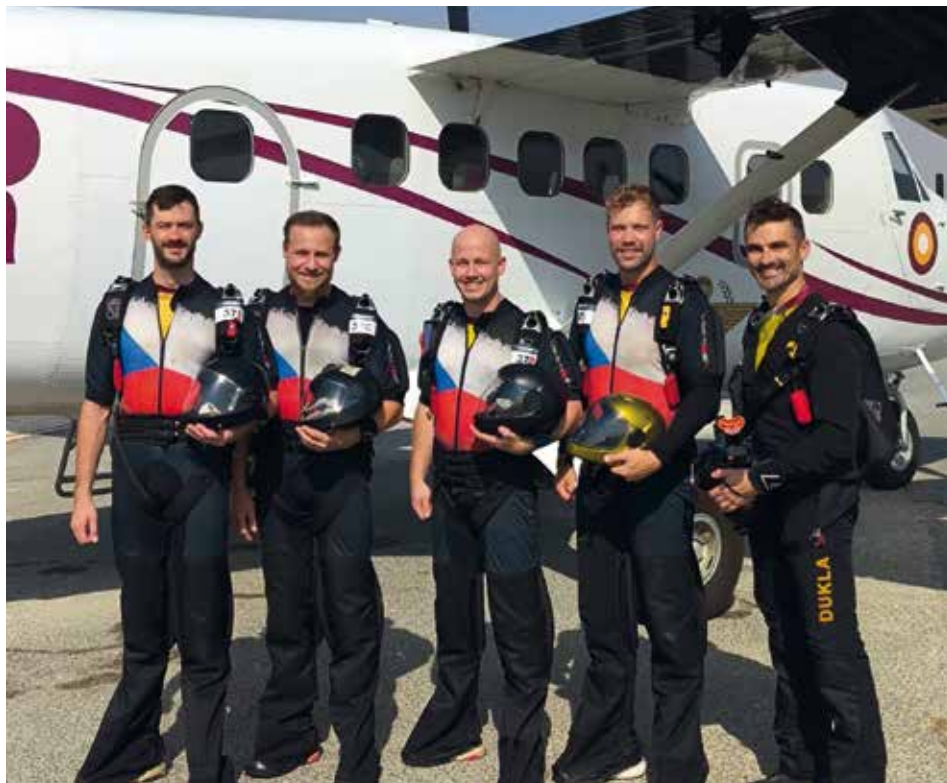
Hrob Josefa Jakubala na hřbitově v Milovicích

ARMÁDNÍ MS: PARAŠUTISTÉ PĚTKRÁT NA PÓDIU!

**STŘELEC PETR NYMBURSKÝ SE STAL
MISTREM SVĚTA VE VELKORÁŽNÍ PUŠCE**

ARMÁDNÍ MS V KATARU:

PARAŠUTISTÉ DUKLY ZÍSKALI PĚT MEDAILÍ!

Parádní medailová úroda z katarské pouště! Parašutisté Dukly si ze 47. armádního mistrovství světa CISM přivezli z Dauhá pět pódiových umístění. Tři stříbra a dva bronz.

Blízko byl i týmový titul, jenže do průběhu závodu zasáhlo nejen počasí, ale i poměrně kontroverzní rozhodnutí organizátorů...

Dukla vybojovala druhá místa v týmové přesnosti přistání a v kombinaci družstev. Na stejné pozici skončil mezi jednotlivci v kombinaci Oldřich Šorf, Petr Chládek byl třetí. Šorf ještě získal bronzový kov v individuální akrobacii.

První tři dny běželo na letišti Al Khor, vzdáleného hodinu cesty od hlavního města, vše podle plánu. Skoky probíhaly hladce, soutěž měla skvělý rytmus. Poté však zasáhl silný vítr, který dovolil pokračovat jen v ranních hodinách v individuální a skupinové akrobacii. Budiček byl ve 4:15, odjezd autobusem o patnáct minut později a první skoky se sluncem nad pouští.

Soutěž v přesnosti přistání se zastavila po sedmi kolech. Češi přitom vedli společně s Katar, v individuálním pořadí byl Miloslav Kříž třetí. Poslední den se vítr uklidnil, ale k překvapení se přesnost už neskákala. Závod tak nevygradoval v disciplíně, která český tým

zajímala nejvíce. Kříž byl na základě pravidlových kritérií odsunut na 5. pozici...

Hořkosladké pocity

Čeští parašutisté znovu potvrdili svou výjimečnost, přesto jim k vnitřní spokojenosti něco scházelo. Kontroverzní rozhodnutí pořadatelů, když předčasně, a hlavně velmi necitlivě ukončili soutěž v přesnosti přistání, atmosféru poznamenalo. Verdikt nahrál domácím reprezentantům, kteří si odnesli týmové zlato (Češi byli druhí) a dvě individuální medaile.

„Pořadatelé dělali všechno, jen aby se nepokračovalo. Poslední den se ale skákat dalo. Na takhle významné akci by se něco podobného dít nemělo,“ zlobil se trenér prostějovské Dukly Libor Jiroušek. Podle něj bylo zřejmé, že Katar neměl zájem o pokračování soutěže – zprávy o jejich vítězství se totiž objevily v místním tisku ještě před oficiálním ukončením disciplíny.

Český tým se pokusil proti rozhodnutí protestovat, ale marně. Organizátoři argumentovali nejen špatnou předpovědí počasí, ale i nedostatkem letadel či nemocí pilota. „Směšné. Pořadatel má vždy větší pravomoc než ředitel soutěže. Dopustit, aby v posledních

kolech Katarané opustili medailové pořadí, se jim zkrátka nehodilo do krámu,“ poznamenal kouč.

Navzdory spornému závěru patřili Češi k nejlepším ve všech pěti disciplínách. V celkovém pořadí skončili jen o dva body za vítěznými Němci. „Lepší počasí a více seskoků, to nám chybělo k absolutnímu týmovému prvenství. Ve skupinové akrobacii jsme hned na začátku udělali velkou chybu, která se ukázala být zásadní,“ přiznal férově Jiroušek.

Velkou radost přinesly také individuální výkony. Oldřich Šorf si v akrobacii vytvořil osobní rekord. Bronzu si velmi cenil. „Ze soutěží, které jsem kdy v téhle disciplíně absolvoval, byl tenhle závod asi nejpovedenější. Pátým seskokem jsem se dokonce poprvé v kariéře dostal pod hranici šesti vteřin,“ těšilo pětáctiletého nadporučíka ASC Dukla. „Velkou výhodou byl cíl vytyčený v poušti, kde okolo nebylo vůbec nic. Člověk nemusel hledat daný bod, reference, kam točit, byla naprosto perfektní. Jsem šťastný, že se mi to takto povedlo,“ poznamenal s pokorou k vydařenému individuálnímu vystoupení.

A blýskl se i Petr Chládek, který se po zranění vrátil životní bronzovou příčkou v kombinaci. V posledním kole akrobacie dokonce zaznamenal nejrychlejší čas ze všech účastníků.

Letošní sezona byla pro parašutisty Dukly mimořádně úspěšná. Zářili na civilním mistrovství Evropy, vyhráli Světový pohár v přesnosti přistání a i na armádním mistrovství světa dokázali, že patří mezi absolutní elitu. „Líp to asi nešlo,“ shrnul s úsměvem letošní účinkování na mezinárodní scéně Libor Jiroušek.

Duklu reprezentovali: nadporučík Oldřich Šorf, nadrotmistr Bonifác Hájek, praporčík Miloslav Kříž, nadrotmistr Petr Chládek, poručík Ondřej Žák a praporčík Jakub Pavlíček (kameraman).

Text: Pavel Král, foto: ASC Dukla

MS VE SPORTOVNÍ STŘELBĚ V EGYPTĚ:

Petr Nymburský získal v Káhiře individuální titul mistra světa v neolympijské disciplíně velkorážní puška na 300 metrů vleže. Tricetiletý střelec plzeňské Dukly dosáhl stejného počtu bodů jako další čtyři soupeři, zlato bral díky většímu počtu středových desítek. Jeho radost ještě násobí triumf v soutěži týmů společně s oddílovým kolegou Alešem Entrichem a Jiřím Přívratským z Olympu. Druhé Švýcary porazili o tři body, třetí skončilo Polsko.

Nymburského počín je vskutku obdivuhodný. Na vzdálenost 300 metrů se střílí bez optiky a opěrných nožiček, de facto se míří pouze na černý bod v dáli. Rodák z Tábora nasbíral ve finále 597 bodů z 600 možných. Trefil přitom 40 středů. Druhý Němec Max Ohlenburger o dva méně.

V roce 2023 slavil Nymburský titul v Baku v malorážce na 50 metrů, nyní si připsal další cenný individuální úspěch.

„Na začátku závodu jsem chytil velmi dobrý rytmus. V klidových podmínkách jsem se snažil střílet rychle, což se ukázalo jako výborná strategie“, poznamenal Nymburský při hodnocení. Velmi si cenil i zlaté medaile z družstev. „Velkorážku střílíme jako tým prvním rokem, takže je pro nás milé překvapení, co se nám tu povedlo,“ těšilo ho.

Rampula čtvrtý, Nepejchal šestý

Pistolář Matěj Rampula skončil ve standardní pistoli těsně pod pódiem kvůli menšímu počtu zasažených desítek... „K medaili scházel kousek, ale i tak to není špatné,“ hodnotil své vystoupení pětadvacetiletý člen plzeňské Dukly.

Na stejné umístění dosáhl i tým ve složení Petr Nymburský, Aleš Entrichel (Dukla Plzeň) a Jiří Přívratský (Olymp). Od bronzu v týmech ve velkorážné terčovnici je dělil pouhý bod...

NYMBURSKÝ MÁ TITUL VE VELKORÁŽNÍ PUŠCE. SLAVÍ I TÝM

Vzestup výkonnosti potvrdil na šampionátu šestadvacetiletý Filip Nepejchal. V třípolohové střelbě z malorážky obsadil nadějný puškař velmi pěkné 6. místo.

Nepejchal, jenž byl v roce 2019 vyhlášen nejlepším střelcem světa právě v této královské disciplíně, se do finále probíjaval z osmé pozice v kvalifikaci. Účast si zajistil jako poslední po bezchybné závěrečné poloze vestoje.

V soubojích o medaile však od začátku na nejlepší ztrácel. Nejvíce ho přibrzdily závěrečné rány vleže, jež končily pod hranici desítky. Vestoje přišlo zlepšení. Nepejchal ze sedmého místa poskočil na šesté před Nora Halvorsena, víc už ale v nabitě konkurenci nezmohl. Přesto musí být spokojen. Navázal tak na letošní finálové účasti na HME a ME.

Čtvrtou pozici ještě obsadil v malorážce vleže tým ve složení David Hřkulák, Petr Nymburský (oba ASC Dukla) a Jiří Přívratský.

Text: Pavel Král, foto: ASC Dukla

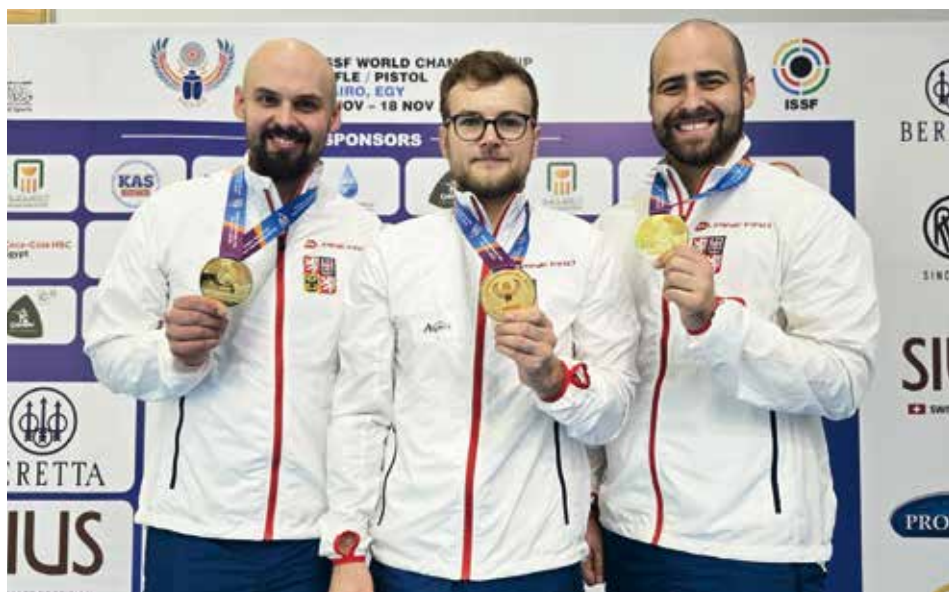

Ve výsledcích:

Velkorážní puška vleže: 1. Nymburský (ČR) 597 (40), 2. Ohlenburger (Něm.) 597 (38), 3. Sigurdsson (Isl.) 597 (36), ...6. Přívratský 596, 25. Entrichel 588 (oba ČR). **Družstva:** 1. Česko 1 787, 2. Švýcarsko 1 784, 3. Polsko 1 780

Třípolohová malorážka: 1. Liou Jü-khun (Čína) 467,1, 2. A. Tomar (Indie) 466,9, 3. Aufreire (Fr.), ...6. Nepejchal, v kvalifikaci 18. Hřkulák (oba ČR).

Standardní pistole: 1. Schaub (Švýc.) 576, 2. Čo Jong-če (Korea) 576, 3. Korostylov (Ukr.) 573, 4. Rampula (ČR) 573.

RAŠKOVKA POTŘETÍ, VYHŘÍVANÝ KABÁT A SVETR Z CORTINY. ČEŠI MAJÍ OLYMPIJSKOU KOLEKCI!

Zatímco na jedné z ploch Ice Arény Kateřinky bojovali jedenáctiletí hokejisté, možná budoucí olympionici, na té druhé byla 12. listopadu 2025 díky krasobruslařskému tanečnímu páru Natálii a Filipu Taschlerovým představena kolekce, kterou oblékne česká výprava na ZOH 2026 v Miláně a Cortině.

Český olympijský výbor vsadil na výrazné barvy, retro prvky i moderní technologie – od svetrů inspirovaných Cortinou 1956 po kabát s elektrickým vyhříváním. Nosit je bude i zatím neupřesněný počet sportovců ASC Dukla, kteří už prošli kvalifikací či teprve usilují o účast na největším sportovním podniku příštího roku.

Oproti předchozím kolekcím tentokrát nedominují bílé tóny. Návrhářka Alpine Pro Anežka Berecková vsadila na výraznější barevnost, inspirovanou pěti ornamenty grafika Vojtěcha Preissiga. Motiv zpracoval akademický malíř Milan Jaroš. „Byla to pro mě obrovská kreativní výzva i čest,“ řekla Berecková. „Sportovní oblečení může mít nejen funkční, ale i estetickou a symbolickou rovinu.“

Kolekce vzdává hold olympiádě v Cortině d'Ampezzo z roku 1956. Svetr jako tehdy, dlouhá šála po italsku, rukavice na tkaničce, aby se neztratily. A také třetí generace

ikonické raškovky, kterou si fanoušci oblíbili už v roce 2018. Vrcholem je kabát s elektrickým vyhříváním, navržený podle požadavků sportovců.

Sportovci u návrhu nechyběli

„Dávali jsme pozor na každý detail. Sportovce jsme vtažovali do procesu, chtěli jsme jejich názory,“ sdělil předseda ČOV Jiří Kejval. „Věříme, že se kolekce bude líbit hlavně

fanouškům a podpoří v ní naše sportovce.“ Snowboardcrossařka Eva Adamczyková, olympijská šampionka ze Soči 2014 a bronzová z Pchjongčchangu 2018, už oblečení zkoušela. „Napsala mi SMS, že je to super, super,“ usmíval se Kejval. „Jen měla připomínku k botám, že musí mít krásné červené tkaničky. Do fasování v lednu to určitě doladíme,“ slíbil.

Text: Pavel Král, foto: CPA

SKOKANKA NA LYŽÍCH KAROLÍNA INDRÁČKOVÁ PŘERUŠUJE KARIÉRU

Po vydařené přípravě mohla být aspirantkou na přední umístění na blížících se zimních olympijských hrách v Miláně a Cortině. Všechno je ale jinak. Momentálně nejlepší česká skokanka na lyžích Karolína Indráčková přerušuje kariéru. V květnu se stane maminkou.

„Neplánovala jsem to, ale stalo se. Bylo to překvapení, ale krásné,“ říká osmadvacetiletá členka Dukly Liberec s klidem a úsměvem. „Sportovní cíle směřovaly k olympiádě, ale teď je všechno jinak. V hlavě jsem už nějakou dobu nosila, že bych rodinu brzy chtěla.“

Její výkony v letní Grand Prix naznačovaly, že se blíží životní forma. Pohybovala se kolem TOP 10, vhod přišly úpravy pravidel i změny v tréninku. „Zúžily se kombinézy, což nám pomohlo. My jsme je měly úzké vředy, jiné, silnější reprezentace těžily ze širších. Teď se to srovnalo. A kontroly jsou mnohem přísnější, rozhodují milimetry. Každý závod bude spravedlivější,“ vysvětluje.

Závodní pauza ale neznamená odchod ze scény. Karolína zůstává v kontaktu s týmem, a hlavně se svou mladší sestrou Anežkou, která už vstoupila do Světového poháru v Lillehammeru. „Jsme si hodně blízké, všechno spolu řešíme. Má jiného trenéra, spolupráci si chválí. Teď přijde to pravé porovnání.“

Až se v únoru rozběhne olympijský vrchol sezony, bude u toho. Ne v kombinéze, ale v hledišti. „Chci tam rozhodně vyrazit. V Pekingu jsem zažila covidové hry, teď se těším na atmosféru i roli fanouška. A snad přijde i nějaký hezký český výsledek,“ přeje si.

Text: Pavel Král, foto: CPA

VOZP

**VOJENSKÁ
ZDRAVOTNÍ
POJIŠŤOVNA**

NORSKÝ TRÉNINK, JASNÝ CÍL.

BĚŽKYNĚ JANATOVÁ SMĚŘUJE SVÉ ÚSILÍ K OLYMPIÁDĚ

Na mistrovství světa v norském Trondheimu skončila Kateřina Janatová ve všech vystoupeních mezi dvaceti nejlepšími. Ve Světovém poháru obsadila členka Dukly Liberec v celkovém hodnocení skvělé šesté místo, když osmkrát doběhla v elitní desítce. V Cognu dokonce skončila na intervalových deseti kilometrech čtvrtá. Od dob Kateřiny Neumannové si žádná česká závodnice nevedla tak dobře.

Před osmadvacetiletou rodačku z Jilemnice nyní stojí další obrovská výzva, chce uspět na olympijských hrách v Itálii 2026. K tomu by jí měly přispět roky, kdy se připravuje v Norsku, v zemi, kde běžecké lyžování stojí mezi sporty nejvýše.

V přípravném období ji bohužel trochu přibrzdily nemoci, ale před startem SP ve finské Ruce věří, že bude vše v pořádku. „Trochu jsem v tréninku musela ubrat. Ale nic zásadního,“ říká klidně. Nedávno prý měla testy na běhátku, a ačkoliv se necítila stoprocentně, výsledky byly velmi dobré. „A to nás těžký tréninkový blok teprve čeká,“ ví česká reprezentantka.

V osmadvaceti je v ideálním sportovním věku, výsledky přináší tréninková dřina z předchozích let. Taký už má samozřejmě hodně zkušeností a za veliké plus považuje život v Norsku, kde se usadila v Lillehammeru. Nejprve tam jezdila za přítelem Jamesem Clugnetem, britským reprezentantem, a před třemi roky se rozhodla, že se zde usadí nastálo. Naplno tam poznává, co běžecké lyžování pro Nory znamená. „Nejde jen o sport, ale je to vysloveně životní styl,“ vysvětluje, a dává tím i odpověď na to, proč Norové tomuto sportu historicky dominují. „Mají zástupy běžců a vždy je někdo, kdo může zastoupit ty nejlepší. Je to pro ně obrovská motivace.“

I ona se prý na této vlně veze. „Hledám maličkosti, které mi mohou pomoci ke zlepšení. Jsem již vyzrálejší a zkušenější než ve dvaceti. Třeba jsem si nařídila, že večer nebudu na mobilu, ale půjdu spát vždy v deset. Jde o malinké úpravy, ale ve výsledku tvoří efekt.“ V trénincích se může připojit k silným skupinám, hodně často trénuje s Lottou a Tiril Wengovými, pevnými členkami norské reprezentace. „Ty jsou moje nejoblíbenější. Jsou velmi rychlé, ale umějí zacet i distanc. Trénink mají hodně kontrolovaný, všechno probíhá tak, jak má, což se mi líbí,“ pochvaluje si přípravu podle norských plánů. Na ty najela poté, co přešla od trenéra Jana France ke kouči Josteinu Vinjeruimu. „Dostali jsme se s Honzou na nějaký limit a domluvili se, že už si nemáme co předat. Byla jsem rychlá, ale chyběla mi vytrvalost. V Norsku jsme navýšili počet hodin, mám

lepší základ, z něhož můžu brát. Když jsem na limitu, tak dokážu vydržet o něco déle,“ vysvětluje.

Přísný režim

V hlavě má před nastávající sezonou především olympijské hry. I proto uvítala maximálně přísný režim. „Trenér Vasil Husák s týmem rozhodli, že budeme bydlet ve vlastním, se svým kuchařem, což jsme zažili už na mistrovství světa v Trondheimu. Pro mě to bylo super ze strany komfortu i toho, že nám vaří, na co zrovna máme chuť, všeho dostatek. To bude velká výhoda,“ je přesvědčena.

Navázat na minulou sezonu ale nebude snadné. Všichni od Janatové očekávají možná ještě více. „Nervozitu určitě cítím, ale pokud zajedu dobré výsledky předtím ve Světovém poháru, tak myslím, že se uklidním. Určitě bych na olympiádě nějaký top výsledek chtěla zajet. Jakékoliv pódium by bylo krásné,“ touží po úspěchu. V minulé sezoně si ověřila, jak

načasovat formu. „Ale letos asi udělám změnu, nejspíš vynechám poslední Světový pohár před olympiádou ve švýcarském Gomsu a nepojedu do vyšší nadmořské výšky,“ říká a naznačuje tím, že olympiáda bude jasná priorita. A které tratě budou pro ni nejdůležitější? „Určitě desítka volně, k ní budu absolvovat specifické tréninky. Ale to neznámá, že bych třeba sprint klasicky odpískala, v rozjíždkách se může stát všechno. Chci jet všechno, samozřejmě pokud se do team sprintu nominuju, ale mám ho ráda. Pamatuju, když jsme jely s Adélkou Novákovou v Planici, že se necítila skvěle, a přesto dokázala ze sebe dostat skoro nemožné a ta týmová radost byla skvělá.“

Text: Jaroslav Cícha, foto: CPA

PĚTIBOJAŘEM ROKU JE POPRVÉ MATĚJ LUKEŠ

Pětibojářem roku 2025 je poprvé v kariéře Matěj Lukeš. Třidvacetiletý mladík z Dukly Praha si však cenu na slavnostním vyhlášení v hotelu Grandior nemohl kvůli nemoci převzít osobně. Neumožnil mu to zápal plic. Předseda Národní sportovní agentury Ondřej Šebek ji tak svěřil do rukou Lukešovy přítelkyně. Na pódiu nescházeli ani jeho bratři Adam, Šimon a Jan. „Rok 2025 byl pro mě hodně hektický na začátku, hlavně kvůli poznávání nové disciplíny. Bylo to ale čím dál lepší a konec byl skvělý,” řekl na dálku Matěj Lukeš.

Sezona v jeho podání byla vskutku skvělá. Pochlubit se může individuálním bronzem z mistrovství světa, stříbrem z finále Světového poháru, štafetovým stříbrem z MS i týmovou medailí z mistrovství Evropy (3. místo).

Devatenáct medailí z vrcholných akcí

Čeští moderní pětibojáři mají za sebou jednu z nejúspěšnějších sezon. Z mistrovství světa a Evropy napříč kategoriemi přivezli celkem 19 cenných kovů. Na seniorském MS se o českou medaili postaral Matěj Lukeš, na

ME v Madridu zazářili Grycz s Tůmou (zlato ve štafetě), trio Grycz – Lukeš – Tůma (týmový bronz) a Hlaváčková s Vánovou (stříbro v ženské štafetě). Hlaváčková přidala ještě i stříbro z juniorského MS, juniorky na ME získaly stříbro ve štafetě a týmový bronz. Dařilo se i juniorům a mládeži (U19, U17, U15).

Vlachova rozlučka

Radek Jančík, zástupce ředitele ASC Dukla, předal při vyhlášení také ocenění Martinu Vlachovi, jenž ve 28 letech ukončil úspěšnou kariéru. „Specializoval jsem se na individuální závody, ale přesto většina mých úspěchů byla ve štafetách či týmech. Tím, že kariéru končím poměrně mladý, tak ještě definitivní podoba mého budoucího života není přesně dána,” uvedl Vlach.

Blahopřání jubilantům

Na galavečeru nechybělo ani blahopřání dvěma významným jubilantům. V lednu oslavil 70. narozeniny dvojnásobný olympijský medailista z Montrealu 1976 Jan Bártů, který od dubna působí jako sportovní ředitel Českého svazu moderního pětiboje a zároveň trénuje šerm. V říjnu pak své 75. narozeniny slavil další bývalý reprezentant Jiří Adam, pod jehož vedením se v šermu zdokonaluje Lucie Hlaváčková.

Text: Jaroslav Cícha, foto: ASC Dukla

KAJAKÁŘ KREJČÍ PROŽIL SEZONU SNŮ, PROSTOR KE ZLEPŠENÍ SI ALE NECHAL

Vodní slalomář Jakub Krejčí má za sebou sezonu snů. Ve 23 letech v ní získal tři nádherné medaile. Stal se mistrem Evropy v kayakcrossu, životní stříbro vybojoval na mistrovství světa ve slalomu, bronz přidal v neolympijské časovce.

„Prostor ke zlepšení jsem si ale nechal, schází mi zlato z MS,” usmívá se. „Bude to jeden z cílů v další sezoně. Hlavně chci, aby mě to pořád bavilo a měl jsem z toho radost. Pak by z toho mohly být další hezké sezony,” podotýká člen Dukly Brandýs nad Labem.

Po říjnovém šampionátu v Austrálii si dopřál zaslouženou dovolenou na Bali. „Potřeboval

jsem si odpočinout. Hodnocení sezony mě dostihlo až po návratu domů při mediálních povinnostech. Bilancoval jsem. Je fajn, že i přes některé výpadky to všechno nakonec dobře dopadlo,” těší ho.

Díky výsledku ze Sydney má jisté místo v reprezentaci i pro příští rok. Odpadnou mu tak stresy z jarních nominačních závodů. „Upřímně nevím, jestli je to úleva. Takhle jsem si to zajistil premiérově. Ale asi to vítám. Formu budu moci načasovat až na konec července, kdy se v Orléanu koná mistrovství světa. Závodů před tím můžu brát spíše jako přípravné. Každopádně to bude něco nového, jsem na to zvědavý,” říká s upřímností rodák z Českých Budějovic.

Příprava už má jasný směr. „Plán je hotový. Hlavně chci zůstat zdravý. Vše je směřované k již zmíněnému světovému šampionátu.”

Letos si velmi pochvaloval předsezonní kemp v brazilském Riu, po němž z něho vyzařovala síla a dravost. Na vodě byl díky napádlovaným hodinám také velmi rychlý. Přesto přijde změna. „Už na začátku ledna se na necelých sedm týdnů chystáme do Austrálie. V Riu jsem byl třikrát po sobě, chtěl jsem už trochu změnu,” nezastírá.

A jak to má se slalomem a kayakcrossem? Staví obě disciplíny na stejnou rovinu? „Na papíře ano. Slalom je však pro mě prestižnější. Víc mě i baví. Mám ho mnohem víc v rukou, mezi

brankami jsem svým pánem. V kayakcrossu hrají velkou roli soupeři, s nimiž v rozjíždkách nastupujete. Tam to nezáleží jen na mých schopnostech. Potřebujete i sportovní štěstí.” Před mistrovstvím světa pokazil finále při Světovém poháru v Augsburgu. Sebevědomí ale neztratil. „Pořád jsem věřil, že jsem pro úspěch v Austrálii dělal to nejlepší. Tam se mi to také všechno vrátilo. Na vodě jsem se cítil velmi dobře, doufal jsem, že to může vyjít. Byl jsem na příjemné pozitivní vlně.”

Pomohla mu i přítomnost přítelkyně. „Starala se o mě, před závody mi dokonce dělala palačinky,” směje se. „Bylo skvělé, že tam za mnou přiletěla a mohli jsme ty úspěchy prožít společně.”

Text: Pavel Král, foto: CPA

Král divoké vody 2025

Poprvé v kariéře se Jakub Krejčí stal absolutním vítězem ankety Král divoké vody. Tradiční slavnostní vyhlášení proběhlo 22. listopadu v olomouckém BEA centru, kde odborníci, trenéři i závodníci ocenili nejlepší české vodáky sezony.

Krejčí tím završil úspěšný rok. „Jsem vděčný za tuhle sezonu. Tohle je takový příjemný bonus navíc,” uvedl s úsměvem. „Mít jméno vedle legend našeho sportu, toho si nesmírně vážím. Je to hezké,” poznamenal.

S blížícím se koncem kalendářního roku se blíží i termín první možnosti uplatnění nároku na finanční příspěvek na dopravu podle § 92 odst. 3 novelizovaného zákona o vojácích z povolání (účinnost novely k 1. 7. 2025). Na IKP se objevují i dotazy k uplatnění tohoto nároku na uvedený finanční příspěvek. Na jeden takový dotaz se nyní podíváme.

Dotaz:

*Dobrý den,
jakým způsobem se bude proplácet cesta na řádnou dovolenou za rok 2025? Pokud voják z povolání (VZP) nečerpal a nežádal o proplacení do 30. 6. 2025 a nebyl v zahraniční operaci, vznikl mu nárok na proplacení. Pokud dva VZP – manželé se dvěma dětmi – slouží na stejném útvaru, dostane každý z nich příspěvek na sebe, manžela/manželku a obě děti? Tedy každý dostane 3 200 (minus daň)? A co když jsou dva VZP druh a družka a slouží na stejném útvaru a mají dvě děti? Bude to stejné? Jaká je vyhláškou stanovená nejvyšší hranice příspěvku, když zákon hovoří o třech tisících?*
Děkuji za odpověď

Odpověď:

Podle § 92 odst. 3 zákona o vojácích z povolání, nebyla-li vojákovi poskytnuta v kalendářním roce bezplatná přeprava při cestě na řádnou dovolenou, vznikl mu nárok na řádnou dovolenou a nebyl-li v tomto roce na zahraničním pracovišti, lze mu ke stejnému účelu poskytnout finanční příspěvek na dopravu až do výše 3 000 Kč **za každou oprávněnou osobu**. Vyhláškou č. 213/2025 Sb. je stanovena výše příspěvku na **každou oprávněnou osobu** ve výši **800 Kč**, přičemž **oprávněnými osobami** pro zvýšení finančního příspěvku na dopravu se rozumí manžel (manželka), žije-li s vojákem ve společné domácnosti, a každé nezaopatřené dítě, žije-li s vojákem ve společné domácnosti. Pro tento příspěvek není druh nebo družka vojáka oprávněnou osobou.

Nezaopatřeným dítětem se rozumí dítě, které splňuje podmínky nezaopatřenosti podle § 11 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Podrobněji je pojem nezaopatřené dítě vysvětlen ve formuláři, kterým může voják z povolání požádat o finanční příspěvek na dopravu. Vzor formuláře bude od 1. ledna 2026 uveden v příloze č. 8 RMO č. 37/2023 Věstníku MO, Peněžní náležitosti a další peněžní plnění vojáků z povolání a vojáků v záloze ve službě.

Společnou domácnost se rozumí skutečné, trvalé soužití fyzických osob, za trvalé soužití nelze označit občasné návštěvy. Rozhodné skutečnosti (trvání manželství, nezaopatřenost dítěte, společná domácnost) se posuzují se stavem k 31. prosinci kalendářního roku, za který příspěvek náleží. Na rozdíl od služebního příspěvku na bydlení, pro účely tohoto příspěvku není podstatné, zda je nezaopatřené dítě ve vztahu k vojákovi jeho vlastní nebo osvojené, podstatné je, že nezaopatřenému dítěti poskytuje péči a sdílí s ním společnou domácnost. V této souvislosti je třeba upozornit na to, že pro nárok na příspěvek na dopravu není rozhodující výkon služby v zahraniční operaci, ale výkon služby na zahraničním pracovišti. Vojákovi na zahraničním pracovišti náleží náhrada jízdních výdajů při cestě na dovolenou podle jiného právního předpisu, proto mu nenáleží finanční příspěvek na dopravu.

Pokud jsou manželé oba vojáci z povolání (nerozhoduje, zda jsou u stejného útvaru), má každý z nich nárok na finanční příspěvek na dopravu za sebe, manžela/manželku a nezaopatřené děti. Např. pokud manželé, oba vojáci z povolání, jsou ve společné domácnosti se dvěma nezaopatřenými dětmi, pak voják uplatní nárok na příspěvek za 4 oprávněné osoby a vojákyně uplatní příspěvek rovněž za 4 oprávněné osoby. Pokud by ve stejném případě dva vojáci z povolání ve vztahu druh a družka pečovali o dvě nezaopatřené děti, pak každý z nich uplatní tři oprávněné osoby (žijí-li s nimi ve společné domácnosti).

Výplata příspěvku je realizována bezhotovostně spolu se služebním platem, a to v prvním čtvrtletí kalendářního roku, který následuje po kalendářním roce, za který příspěvek náleží (nejpozději tedy 15. března). Za kalendářní rok 2025 nenáleží finanční příspěvek na dopravu vojákovi z povolání, kterému byla poskytnuta náhrada jízdních výdajů za přepravu na řádnou dovolenou realizovanou v prvním pololetí roku 2025.

Pro upřesnění uvádíme, že finanční příspěvek na dopravu náleží i vojákovi ve zkušební době, vojákovi určenému do dispozice nebo vojákovi, který je zařazen do hodnostního sboru čekatelů, pokud splní zákonem stanovené podmínky (např. vznik nároku na řádnou dovolenou). Tento příspěvek podléhá zákonným srážkám (daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na všeobecné zdravotní pojištění).

Redakce IKP

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.mo.gov.cz

Redakce: Rooseveltova 23, 160 05 Praha 6

Grafická úprava: Klára Šemberová

Jazyková korektura: Tierra Illan, Milena Krejslová,
Kamil Novák

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6

Tisk: TISK CENTRUM, s. r. o.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 3. 12. 2025
Toto číslo vyšlo dne: 22. 12. 2025

Titulní strana: Martin Říha

KONTAKTY DO REDAKCE

Jana Deckerová (vedoucí redaktorka)
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
telefon: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: Jana.Deckerova@mo.gov.cz

Lucie Růžková (redaktorka)
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
mobil: 724 850 598
e-mail: Lucie.Ruzkova1@mo.gov.cz

Petr Třešňák (redaktor)
Tychonova 1, 160 00 Praha 6
telefon: 973 200 152
mobil: 724 380 769
e-mail: petr.tresnak@mo.gov.cz

Klára Šemberová (grafik)
telefon: 973 215 612
e-mail: klara.semberova@mo.gov.cz

Elektronická podoba A reportu
je umístěna na www.mo.gov.cz

KOMPLEXNÍ NABÍDKA POBYTŮ PRO MO 2026

PREVENTIVNÍ REHABILITACE

- Se zaměřením na letní a zimní sporty
- Léčebné a wellness programy
- Nadstandardní programy v období mimo sezóny

ZAHRANIČNÍ REKREACE

- Výměnné rekreace na Slovensku s poznávacím programem v ceně pobytu
- Individuální pobyty v zařízeních evropských členských zemí CLIMS

TUZEMSKÉ LETNÍ REKREACE

- Pobyty u vody a na horách
- Dětské animační programy v ceně
- V ceně zahrnut vstup do aquaparku

TUZEMSKÉ ZIMNÍ REKREACE

- Zimní lyžařské pobyty
- Nabídka výuky lyžování

DĚTSKÉ TÁBORY

- Letní dětské tábory
- Zimní dětské tábory

MEZINÁRODNÍ TÁBOR

- ICC Bedřichov v Krkonoších

PF 2026